UKRAINIAN
ENERGY EXCHANGE

УКРАЇНСЬКА
ЕНЕРГЕТИЧНА БІРЖА

# РІЧНИЙ ЗВІТ

## ТОВ «УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИЧНА БІРЖА»

за 2022 рік

# Українська енергетична біржа (УЕБ) новий енергетичний хаб на карті Європи

УЕБ - це відкрита електронна торгова платформа, що забезпечує організаційну, технологічну та правову основу для розвитку і функціонування ринків електроенергії та енергоресурсів.




**МИ СТВОРЮЄМО РИНОК**

**МИ УОСОБЛЮЄМО РИНОК**

12 років діяльності

**11 сегментів ринку**

## За останні 5 років:

**630+**
млрд грн
обсяг торгів

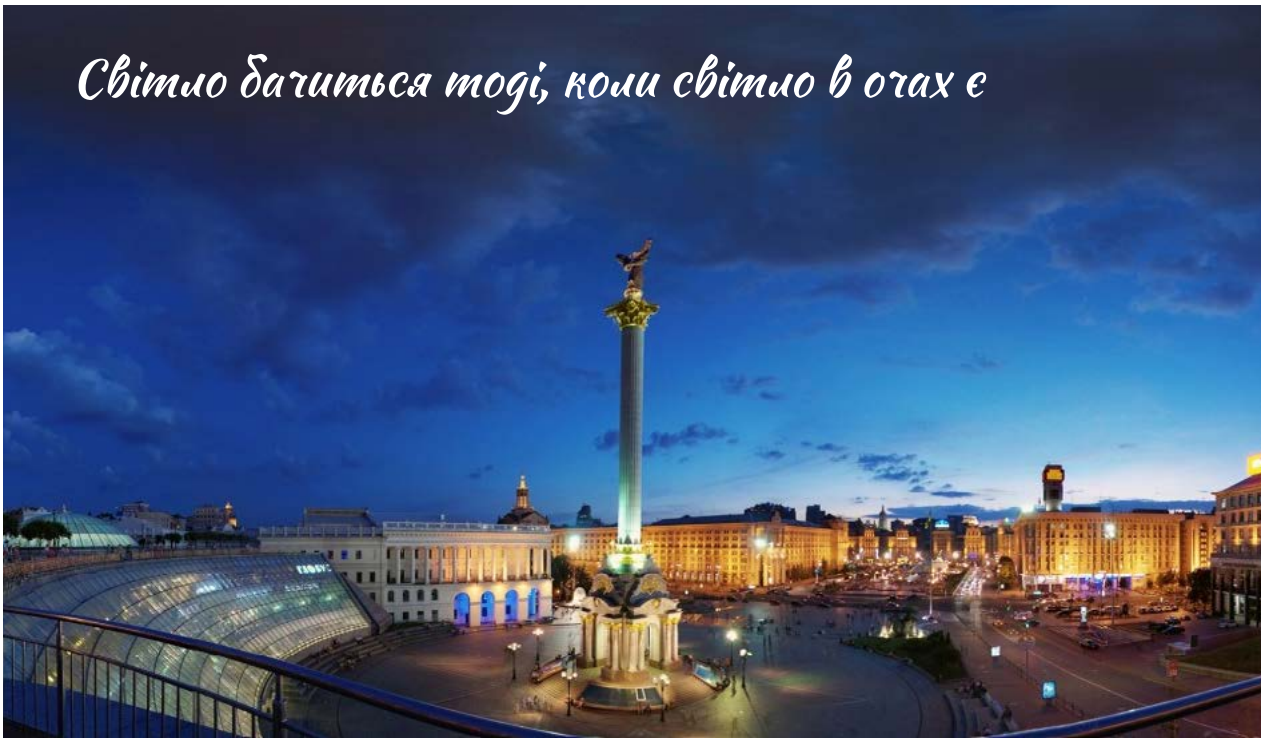
**7300+**
проведених
аукціонів

**5000+**
компаній
учасників

УЕБ являється лідером біржової торгівлі в Україні і єдиною централізованою платформою, де зосереджена найбільша ліквідність та торгівля всіма видами енергоресурсів. УЕБ є членом Europex - Асоціації європейських енергетичних бірж.

# ЗМІСТ

Звернення керівництва та стратегічне бачення УЕБ . . . . . 4
Переорієнтація енергетичних ринків України у зв'язку з війною . . . . . 8
ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ДІЯЛЬНОСТІ УЕБ . . . . . .13
Результати торгів у 2022 році . . . . . 13
Ключові події у 2022 році . . . . . .16
Організаційна структура . . . . . .17
РИНКИ ЕНЕРГОРЕСУРСІВ УЕБ . . . . . .. . 18
Електрична енергія . . . . . 18
Природний газ . . . . . .. . . . . 27
Нафта та газовий конденсат. . . . . 34
Нафтопродукти та скраплений газ. . . . . 36
Позабіржові операції . . . . . 39
Необроблена деревина . . . . . 41
Прозорро.Продажі . . . . . 47
Поглиблення міжнародних взаємозв'язків на енергетичних ринках . . . . . 49
ПРОЗОРІСТЬ ТА ЗВІТНІСТЬ. . . . . .51
Плани УЕБ у 2023 році . . . . . 53
Благодійні ініціативи УЕБ . . . . . 54





## Олексій Дубовський

Голова Біржового комітету
ТОВ «Українська енергетична біржа»

2022 рік став переломним для кожного з нас. Час поділився на до і після повномасштабного вторгнення ворога. Війна вплинула на всі галузі економіки. У тому числі на біржову торгівлю. Але попри всі виклики ми витримали удар, вистояли й продовжили працювати.

З перших днів вторгнення Українська енергетична біржа зберігала оперативну комунікацію з учасниками ринку для забезпечення стабільного проведення торгів, попередньо подбавши про дотримання безпечних умов роботи для кожного співробітника.

У перші тижні війни відбувались торгові сесії за напрямками «Природний газ», «Скраплений газ», «Нафта та газовий конденсат», «Нафтопродукти», «Необроблена деревина».

Поступово активність зростала, збільшились обсяги продажів.

Наша мета сьогодні – стабілізувати і розвивати в Україні біржовий ринок. Для цього ми використовуємо весь свій досвід, впроваджуємо нові проєкти, завжди зважаємо на думку партнерів.

Щиро дякую учасникам ринку, партнерам за довіру та співпрацю. Разом з вами ми вже понад 12 років розвиваємо та вдосконалюємо біржову торгівлю.

Україна переможе й посяде гідне місце серед розвинутих, демократичних, передових країн світу!



## Інна Щербина

Заступниця Голови Біржового комітету
ТОВ «Українська енергетична біржа»

Довгі роки ми розвивали свою справу, наслідуючи модель європейського біржового ринку, яка була для нас цільовою. Однак, цей рік дав нам усвідомлення власної міці, сили та унікальності. Спільні європейські цінності та основи демократичного світу були і будуть визначальними в стратегії розвитку УЕБ. Але створення умов для відродження і зміцнення саме українського ринку, стане нашою задачею в наступному році, щоб, в подальшому, стати вагомою частиною загальноєвропейського трейдингу.

За 2022 рік ми не лише зуміли зберегли свою потужну команду, а й суттєво посилили її. Складні часи потребували нетривіальних рішень і ми зуміли продемонструвати високу гнучкість всіх наших процесів, високофаховість наших працівників, технічну стійкість та варіативність.

На своєму професійному фронті впродовж 2022 року УЕБ боролася за те, щоб не дати ворогу шансів посіяти паніку та хаос на наших ринках і зруйнувати вибудовані опори їх лібералізації.

Окрім боротьби за збереження економіки нашої держави в тилу, УЕБ продовжувала допомагати фронту та колегам, що стали на захист нашої незалежності. Попри всі виклики, які нам доведеться подолати, УЕБ має чітке стратегічне бачення свого розвитку, як потужного українського організованого товарного ринку, що також полягатиме в забезпеченні відповідності діяльності євроінтеграційним процесам в державі, подоланні кризових явищ на ринках, післявоєнне відновлення з одночасним здійсненням інтеграції з біржовими ринками ЄС.

УЕБ демонструє сталий інтерес та готовність брати на себе лідерство вибудовувати спільноти і коаліції борців за економічну ефективність та детінізацію торгової діяльності, зелений перехід та енергонезалежність. Прозорі і конкурентні ринки та в майбутньому сприятимуть покращенню якості обслуговування споживачів та справедливому ринковому ціноутворенню.



## Олександр Коваленко

Генеральний директор
ТОВ «Українська енергетична біржа»

У 2022 році Українська енергетична біржа, попри всі складнощі й виклики воєнного часу, продовжила надавати якісний сервіс учасникам ринку. Нам вдалося зберегти досягнуті позиції за основними напрямками, а також долучити до торгів нових учасників.

Рік починався із безлічі нововведень на ринку природного газу. Так, на УЕБ було запущено продаж природного газу власного видобутку, маржинальні ціни ОГТСУ з 19 січня розраховувались за результатами торгів на біржі, що суттєво підвищило ліквідність короткострокового ринку. Проте війна переломила стрімку тенденцію до зростання обсягів торгів за даним напрямком.

Також для учасників ринку електроенергії на УЕБ розроблено та впроваджено двосторонній безперервний аукціон, який передбачає можливість одночасної участі необмеженої кількості продавців і покупців.

Українською енергетичною біржею минулого року розроблено механізм реєстрації позабіржових договорів, що в першу чергу було запроваджено на ринку нафти та скрапленого газу.

Майданчик ТОВ «Українська енергетична біржа» став беззаперечним лідером системи Прозорро.Продажі за рівнем доходів до бюджетів різних рівнів. Він охопив понад 15 % торгів.

Ми постійно вдосконалюємось, впроваджуємо нові програми та механізми, щоб створити найкращі умови торгівлі для наших клієнтів. Тісно співпрацюємо з закордонними партнерами, беремо участь у міжнародних проєктах. Я маю надію, що у 2023, переможному році суспільні запити до проведення прозорих торгів із формуванням публічних індикативів відносно широкого спектра енергоресурсів лише зростатимуть.

# ВІЗІЯ

Українська енергетична біржа – це оператор організованого товарного ринку України, що забезпечує ліквідність, прозорість і справедливість у ціноутворенні, інтегрував національні ринки з міжнародними в єдиний торговий простір з гарантіями виконання та диверсифікації ризиків, має повну довіру суспільства та міжнародних партнерів.

# МІСІЯ

Побудова надійного, прозорого та ефективного організованого товарного ринку в Україні інтегрованого з організованими ринками ЄС з метою максимізації спільного добробуту та посилення енергетичної безпеки й незалежності.

# ЦІННОСТІ

## Прозорість

Забезпечити доступ до прозорих ринків та забезпечити безпеку торгівлі через нагляд за стандартами, що відповідають вимогам ЄС, публікацію ринкової інформації та клірингові послуги.

## Професійність

Збереження позиції провідної біржі з точки зору ліквідності та рівня надаваних послуг, завдяки володінню знаннями, компетентністю співробітників, технологіям, кращому клієнтському сервісу та різноманітному портфелю продуктів і рішень.

## Патріотизм

Підтримувати політики держави щодо лібералізації ринків, підвищення енергетичної безпеки, підвищення інвестиційної привабливості економіки шляхом створення надійної ринкової інфраструктури та її розвитку відповідно стандартам ЄС.

## Партнерство

Підтримка постійного діалогу з учасниками ринку, органами влади, регуляторами, міжнародними організаціями для співпраці, обміну досвідом та знаннями з метою забезпечення сталого розвитку економіки.

## Прогрес

Фундаментальна трансформація України буде забезпечена шляхом ефективної роботи кожного. Залучаючи кращі передові технології, експертизу і партнерів, УЕБ створює підґрунтя – інноваційну арену для розвитку бізнесу в Україні, зміцнення економіки та відродження держави.

# Переорієнтація енергетичних ринків України у зв'язку з війною

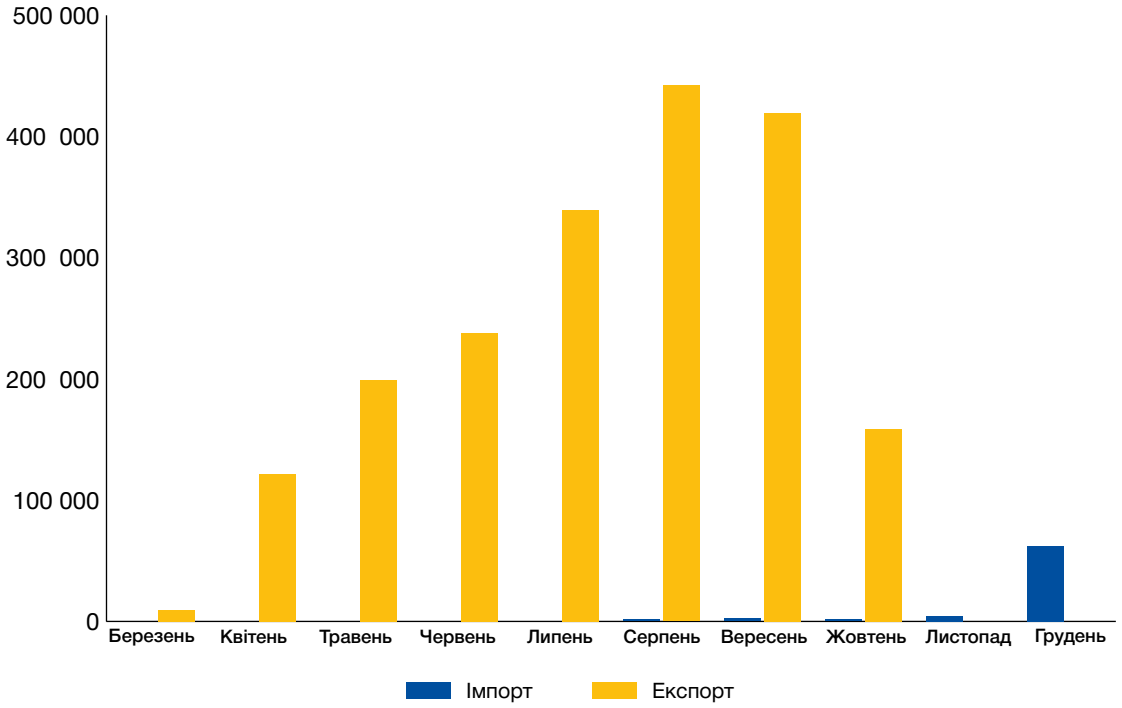
## ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЯ

Електроенергетичний сектор був надзвичайно вразливим перед ворожими обстрілами минулого року. Восени 2022-го росія регулярно почала обстрілювати енергоінфраструктуру України. Так, у грудні повідомлялось, що через російські обстріли з ладу виведена половина енергосистеми України, а після обстрілів 16 грудня запровадили надзвичайний стан в енергетиці. Проте постійно відбувалось оперативне відновлення пошкоджених об'єктів. Міжнародні організації та уряди країн відправляли Україні генератори та іншу допомогу для відновлення постачання електрики. 13 грудня в Парижі відбувся перший енергетичний «Рамштайн», де серед іншого ухвалили 1 мільярд доларів Україні на проходження зими. Блекаути та обстріли військами росії енергоінфраструктури збільшили кількість українських біженців на 2%.

Перехід найбільшої атомної станції в Україні та Європі – Запорізької АЕС – під тимчасовий окупаційний режим росіян, серед іншого, був причиною появи значного дефіциту в ОЕС України в подальшому. Наразі 8 енергоблоків АЕС знаходяться на підконтрольній Україні території.

16 березня 2022 року розпочато синхронізацію енергосистеми України з європейською енергосистемою. Україна приєдналася до об'єднаної енергосистеми континентальної Європи ENTSO-E на рік раніше запланованого. Прискорення синхронізації, підготовка до якої триває з 2017 року, стало можливим завдяки попередньо проведеним випробовуванням. Енергосистема України, перебуваючи під обстрілами російських окупантів, довела свою надійність і стабільність, пропрацювавши ізольовано 21 день, замість відведених 3. Серед інших переваг, учасники ринку отримали можливість купівлі та продажу електроенергії в межах ENTSO-E.

### Обсяг продажу електроенергії в торговій зоні «ОЕС України» тис. МВт.год.



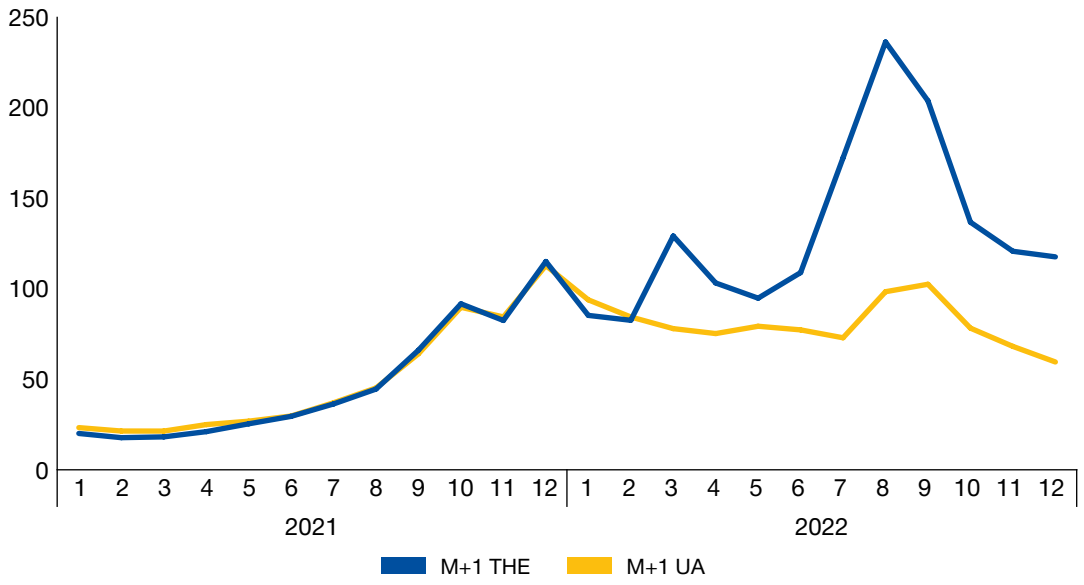

30 червня 2022 року розпочалися комерційні продажі електроенергії до країн ЄС. Доступ до пропускної спроможності міждержавних електричних мереж з Молдовою, Словаччиною, Румунією, Польщею надається на аукціонах Укренерго. За відсутності спільних аукціонів Угорщина заборонила здійснення операцій комерційного обміну з Україною. З 11 жовтня, через обстріли енергоінфраструктури, було заборонено експорт електричної енергії до Європи.

# ГАЗ

Оптовий ринок природного газу зазнав суттєвих деструктивних змін під час війни. Зокрема, на Нафтогаз було покладено спеціальні обов'язки, під які потрапила переважна доля ринку постачання, що до кінця року лише розширювалася.

До цього Нафтогаз вже постачав паливо бюджетним організаціям, запропонувавши їм газ за «соціальною» ціною близько 16 тис. грн Крім того, Уряд передав у тимчасове управління групи Нафтогаз пакети акцій 26 облгазів, що зробило Нафтогаз провідною компанією не лише в сегменті постачання, а і розподілу природного газу.

## Ціна Україна - Європа, Євро/МВт.год.




## Ціни природного газу в Україні за категоріями споживачів

### НАФТОГАЗ:

- за надання послуг ТКЕ з постачання теплової енергії та гарячої води населенню – 7420 грн/тис.м$^3$; бюджетним та релігійним організаціям - 16390 грн/тис.м$^3$; на інші потреби – 38325,5 грн/тис.м$^3$;
- бюджетним установам - 16390 грн/тис.м$^3$;
- населенню – 7956 грн/тис.м$^3$;
- ОГРМ - 7420 грн/тис.м$^3$ – технологічні втрати; 0,01 грн/тис.м$^3$; понаднормові витрати за формулою на основі спотових цін Словаччини +;
- непобутовим споживачам, які здійснюють життєво важливі функції (до 30.04.2023) - по 32000 грн/тис.м$^3$;
- постачальникам, що відповідають умовам - за ціною, що діяла на 24.02.2022;
- гуртожиткам - 7420 грн/тис. м$^3$;
- ТЕС та ТЕЦ - 16500/10950 грн/тис. м$^3$ в залежності від особливостей виробництва.

### ВІЛЬНИЙ РИНОК:

~ 28000 - 48000 грн/тис.м$^3$ протягом війни

Ціноутворення в Україні протягом війни втратило прив'язку до світових цін. Через заборону експорту українські компанії не могли реалізувати товар, що спричинило нестачу оборотного капіталу, а разом з потребою платити ренту – загрозу консервації приватного видобутку. Іноземні компанії навіть після повернення дозволу на реекспорт побоюються тримати свій газ в українських ПСГ.

Протягом 2022 року було внесено декілька змін у визначення ціни для сплати рентних платежів, що суттєво впливали на ринок. Так, 15 березня Верховна Рада ухвалила закон про збільшення ренти на видобуток газу на час воєнного стану та надзвичайного стану. Базу оподаткування вста-

новлено як середнє арифметичне значення між середньою митною вартістю імпортного газу та ціною на європейському хабі TTF. Закон встановив диференційовану ренту в залежності від трьох діапазонів цін на газ – до 150 дол./тис. м$^3$, від 150 до 400 і вище 400 дол. Пізніше було ухвалено зміни, відповідно до яких починаючи з 1 квітня і до останнього дня місяця, в якому буде припинено воєнний стан, дозволено не сплачувати ренту за видобутий, але не реалізований на ринку газ.

Газовидобувні компанії, щоб не продавати в збиток, почали накопичувати газ у сховищах, бюджет недоотримував податки, при цьому компанії отримували лише відтермінування щодо їх оплати. На ринку виник дефіцит, який провокував ріст цін на газ.

У вересні було внесено зміни, згідно з якими ціна для ренти почала визначатись як максимальна з наступних величин:

- середньозважена ціна газу, який буде поставлений платниками ренти у звітному періоді НАК «Нафтогаз України» за результатом закупівлі на організованих товарних ринках (біржах);
- середньозважена ціна продажу газу, який буде поставлений платниками ренти у звітному періоді, що склалася за результатами торгів на організованих товарних ринках з першого по останній день місяця, що передує звітному періоду (крім «Нафтогазу» та його дочірніх структур);
- ціна природного газу, визначена як середнє арифметичне значення UA VTP Gas price (наступний місяць, MaH) від Argus та Icis.

Відповідно до даних змін УЕБ, як організований товарний ринок, щомісяця звітувала про показники угод за напрямком «Природний газ».

Також слід зазначити, що минулого року було вчергове відтерміновано дату запровадження обліку газу в одиницях енергії до 1 травня, що настає за датою скасування воєнного стану.

Споживання природного газу суттєво (приблизно на третину) знизилося минулого року порівняно з 2021 роком. За розрахунками експертів, протягом року країна спожила близько 21 млрд м$^3$ природного газу. Обвал споживання газу безпосередньо пов'язаний із повномасштабною війною. Водночас, видобуток газу скоротився значно менше - до 18,5 млрд м$^3$, на 6% нижче, ніж минулого року. З них 14,2 млрд м$^3$ було видобуто державними компаніями, 4,3 млрд м$^3$ – приватними видобувниками.

Запаси природного газу в українських підземних сховищах газу 31 грудня 2021 року складали близько 12 млрд м$^3$, що на 1,5 млрд нижче за аналогічне значення рік назад. Заповненість сховищ складала 39%. Попри війну, у ПСГ вдалося накопичити достатній обсяг природного газу для проходження опалювального сезону 2022-2023.

## НАФТА І ГАЗОВИЙ КОНДЕНСАТ

Через постійні обстріли нафтогазової інфраструктури, український ринок було перепрофільовано на роботу без використання запасів. Попит на нафту впав через знищення росією по- тужностей переробки. Попит на нафтопродукти скоротився на 30-50% від довоєнного рівня, але на початку війни значно переважав над пропозицією.

У 2022 році видобуток нафти та газового конденсату в Україні склав 2,2 млн т. проти 2,415 млн т. у 2021 р. У структурі видобутку у 2022 р. 1,5 млн т. припало на нафту та близько 0,7 млн т. на газовий конденсат. З іншого боку, державними компаніями видобуто 1,754 млн тонн, а приватними - 0,421 млн т.

Імпорт нафтопродуктів з країн-агресорів був припинений. Крім того, білорусь заблокувала транзит нафтопродуктів з Литви, яка до цього займала третє місце за обсягом постачання на український ринок. Максимальна потужність імпорту залізницею з чотирьох сусідніх з Україною країн ЄС оцінюється на рівні менше ніж 2 млн т. на рік., постачання також здійснюється автомобільним транспортом. Імпорт нафтопродуктів морем зупинився через блокаду портів агресорами.

Навесні 2022 року, після низки ракетних обстрілів збройними силами російської федерації, Кременчуцький НПЗ (оператор ПАТ «Укртатнафта») зупинив переробку нафти через знищення обладнання. Також зруйновано за час війни інші виробництва, понад 20 нафтобаз, залізничну інфраструктуру постачання. Ракетні удари по нафтосховищам, що ввійшли в фазу загострення з осені, не дозволяли накопичувати ресурс.

Слабкий попит на нафту підтримується так званими міні-НПЗ, які за оцінками можуть виробляти близько 0,4 млн тонн палива на рік.

Для підтримки нафтопереробки уряд дозволив виробництво та реалізацію моторних палив екологічного стандарту «Євро-3» та «Євро-4» у березні 2022 р., знизив ПДВ з 20% до 7% і скасував акциз на пальне, який з 21 вересня було повернуто в розмірі 100 євро для нафтопродуктів та з кожної тисячі літрів скрапленого газу — 52 євро.

Хоча наприкінці липня 2022 р. КМУ зобов'язав виробників продавати нафту, конденсат та LPG на біржі (постанова уряду № 834 від 26 липня 2022 р.), покупці, міні-НПЗ, намагаються працювати поза нормативним полем. Активація міні-НПЗ змогла наповнити паливний ринок країни так, щоб не було потреби в імпорті.

# НАФТОПРОДУКТИ І LPG

З початком повномасштабного вторгнення Україна втратила 97% зовнішніх поставок ринку нафтопродуктів, оскільки була залежною від поставок з росії, білорусі. На європейському ринку, який в той час також був імпортозалежний, треба було знайти досить значний обсяг пального за короткий час. Перешкодами також стали розбіжність європейських та українських залізничних колій, неготовність перевалок, дефіцит автопарку, обмежена кількість євровагонів, мало автоцистерн до виїзду на європейські нафтобази, дозволи на виїзд водіїв.

Ціни дуже злетіли й не скільки за рахунок світових котирувань, скільки через спекуляцію на великому попиті. У березні країна імпортувала 60 тис. тонн нафтопродуктів (у довоєнному 2021 р. закуповувала в середньому 107 тис. тонн бензину на місяць і 571 тис. тонн дизельного палива). У квітні, імпортне постачання палива зросло до 191 тис. тонн. Середня оптова ціна дизельного палива та бензину у травні перевищила 2273 дол. США/т., а скрапленого газу - 2400-2500 дол. США/т. За підсумками травня імпорт нафтопродуктів до України становив 380 тис. тонн. З початку літа баланс попиту та пропозиції на ринку став поступово вирівнюватися і ринок стабілізувався, переорієнтувавшись на країни Євросоюзу. На початку червня 2022 р. був погашений дефіцит, а у липні ринок став профіцитним. В серпні імпорт склав 709,5 тис. тонн. У жовтні через збільшення обсягу дизельного палива, спожитого генераторами, ринок зріс на 10%. На кінець року постачання нафтопродуктів здійснювалось з Польщі, Румунії, Молдови, Болгарії, Угорщини, Литви, Латвії. Загалом, за підсумками 2022 р. в Україну було ввезено 7,3 млн тонн нафтопродуктів, з яких імпортний ресурс LPG склав близько 837,9 тис. т. На сьогодні 95% імпортованого бензину та 72% дизельного палива надходить з країн ЄС.

Споживання нафтопродуктів до кінця року вийшло на рівень 180 — 200 тис. тонн на місяць через спад ділової активності в країні, сезонне зниження попиту і високі ціни.

Впродовж 2022 р. уряд вжив низку заходів на підтримку паливного ринку. У квітні було ведено нормування купівлі палива (від 5 до 10 літрів), коли в цей час близько двох третин із 7500 українських АЗС закрилися, а через бомбардування згоріло 0,7 млн т. нафтопродуктів. Влітку ліміти послабили: відпускали від 20 до 40 л.

Також було скасоване державне регулювання цін на паливо в роздрібних мережах в травні 2022 року, що діяло ще з травня 2021 р. та подекадно коригувалося (за домовленістю уряду з системними операторами ринку щодо неперевищення ціни дизельного пального на АЗС у 58 грн/л та бензину – 52 грн/л).

Національні виробники пального зіткнулися з серйозними складнощами. В умовах воєнного часу Кременчуцький і Лисичанський заводи було зруйновано. Кременчуцький НПЗ встиг поставити ринку 264 тис. т. дизпалива та 258 тис. т. бензинів. Після зупинки Кременчуцького НПЗ без переробки залишився ресурс «Укрнафти». Шебелинський ГПЗ було зупинено.

Відновлення вітчизняної нафтопереробки за рахунок завантаження НПЗ українською нафтою могло б задовільнити власні потреби країни у нафтопродуктах, адже загальна встановлена потужність існуючих заводів становить 51 млн. тонн нафти. Перспективою нафтопереробки є модернізація непрацюючих нафтопереробних заводів: Одеського, Дрогобицького, Надвірнянського і Херсонського чи будівництво нових сучасних нафтопереробних комплексів (НПК) за рахунок іноземних інвестицій для фінансування післявоєнного відрождення.

Окремі сегменти ринку, які пов’язані з обороною України або посівною кампанією в Україні не відчули серйозних проблем з дефіцитом пального. На кінець року ситуація з пальним в країні була стабільною.

Попереду – перемога та масштабна відбудова України.

# ВТРАТИ ЕНЕРГЕТИЧНОГО СЕКТОРУ ПРОТЯГОМ ВІЙНИ

Станом на грудень, за розрахунками експертів, прямі втрати енергетики під час війни складали 6,8 млрд. дол. Крім збитків інфраструктурі власне на окупованих/деокупованих територіях, енергооб'єкти України зазнавали безлічі ракетних атак.

На окупованих територіях залишається частина генеруючих об'єктів. Серед них Запорізька АЕС, найбільша атомна електростанція України та Європи, з потужністю 6 Гвт.

**Великі об'єкти генерації на окупованих територіях**




**У березні в результаті обстрілу російських окупантів постраждав один з офісів УЕБ.**



## Загальна характеристика діяльності УЕБ

Протягом минулого року на Українській енергетичній біржі проведено понад 1300 торгових сесій у БЕТС та аукціонів з купівлі-продажу електричної енергії в БЕТС у версії «Electric Power», а також по 4 торгові сесії кожного дня були проведені біржею на короткостроковому ринку природного газу.

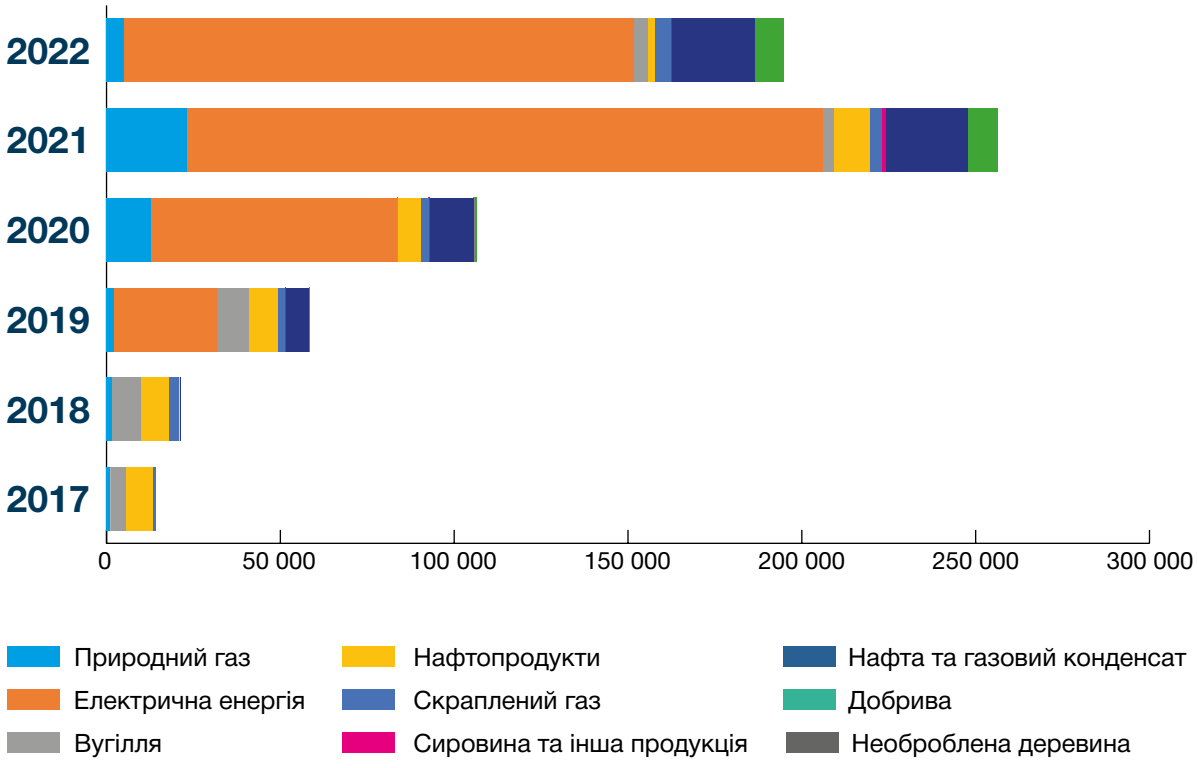
За їх результатами реалізовано 59,2 млн МВт-год. електроенергії, 1,3 млн тонн нафти та газового конденсату, 187,6 тис. тонн скрапленого газу та нафтопродуктів, 167,5 млн м$^3$ природного газу, 710 тис. тонн вугілля.

| Показник | 2019 | 2020 | % приросту | 2021 | % приросту | 2022 |
|---|---|---|---|---|---|---|
| **Кількість торгових сесій*** | 759 | 1024 | ↑ 34,91 | 2270 | ↑ 121,68 | **2760** |
| **Кількість учасників** | 1040 | 1220 | ↑ 17,31 | 5374 | ↑ 340,49 | **5413** |
| **Реалізація енергоресурсів, млрд грн** | 58,96 | 105,92 | ↑ 79,65 | 256,41 | ↑ 142,08 | **194,98** |

* у формі одностороннього аукціону

За напрямком «Необроблена деревина та пиломатеріали» було проведено близько 2000 аукціонів. Загальний обсяг реалізації склав 2,98 млн м$^3$.

Всього протягом минулого року з торгівлі енергоресурсами та електроенергією було укладено близько 8000 біржових свідоцтв. На короткостроковому ринку природного газу укладено (та виконано) 815 угод. Крім того, було укладено понад 15700 договорів з купівлі-продажу деревини.



# УЧАСНИКИ БІРЖОВОГО РИНКУ УЕБ



ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЯ
**500**



ПРИРОДНИЙ ГАЗ
**388**



ВУГІЛЛЯ
**44**




СКРАПЛЕНИЙ ГАЗ
**242**



НАФТОПРОДУКТИ
**146**



НАФТА ТА ГАЗОВИЙ КОНДЕНСАТ
**129**



НЕОБРОБЛЕНА ДЕРЕВИНА
**4208**



СИРОВИНА ТА ІНША ПРОДУКЦІЯ
**21**



МІНЕРАЛЬНІ ДОБРИВА
**18**

**Серед учасників торгів та аукціонів такі компанії:**



































































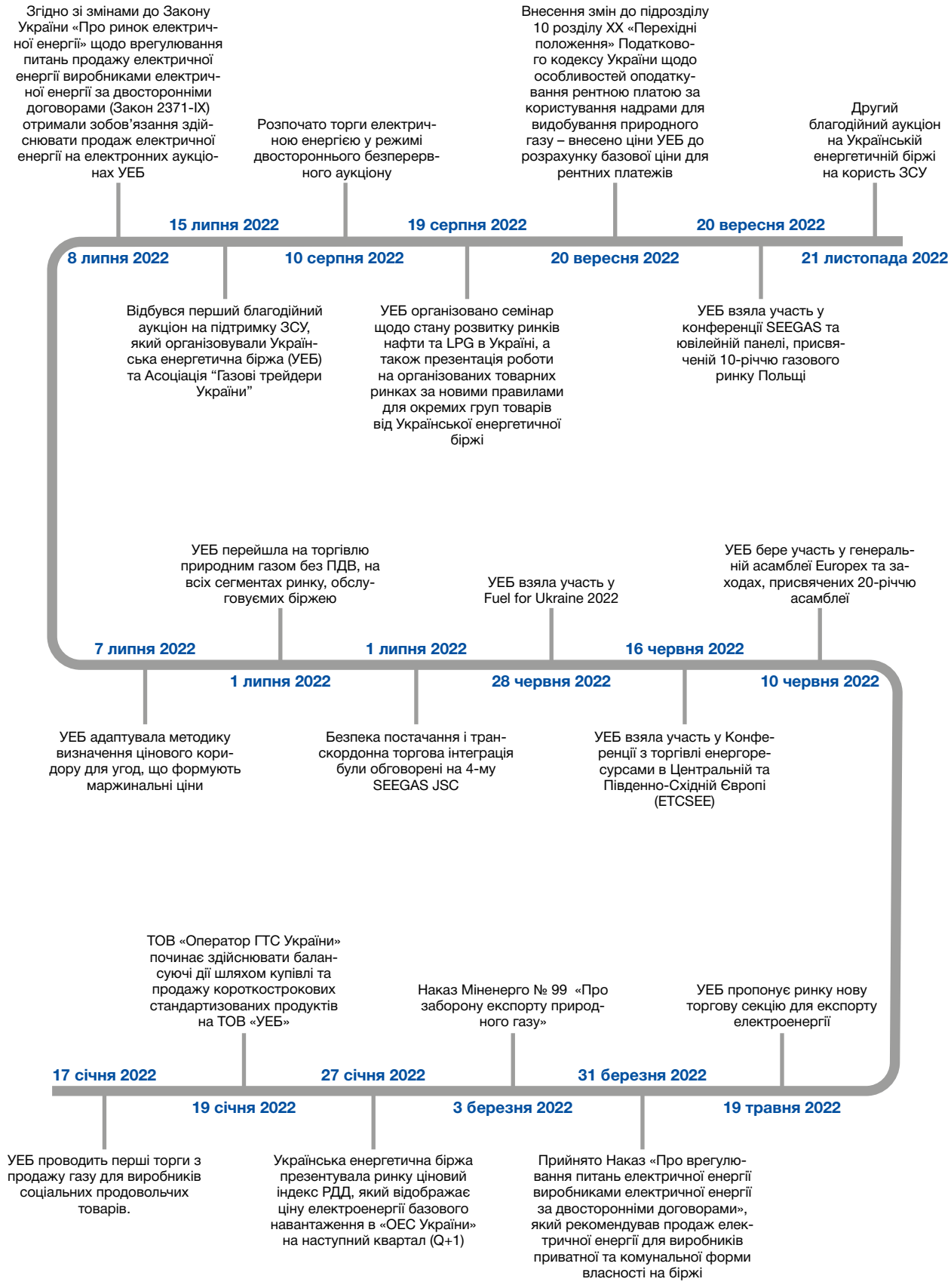




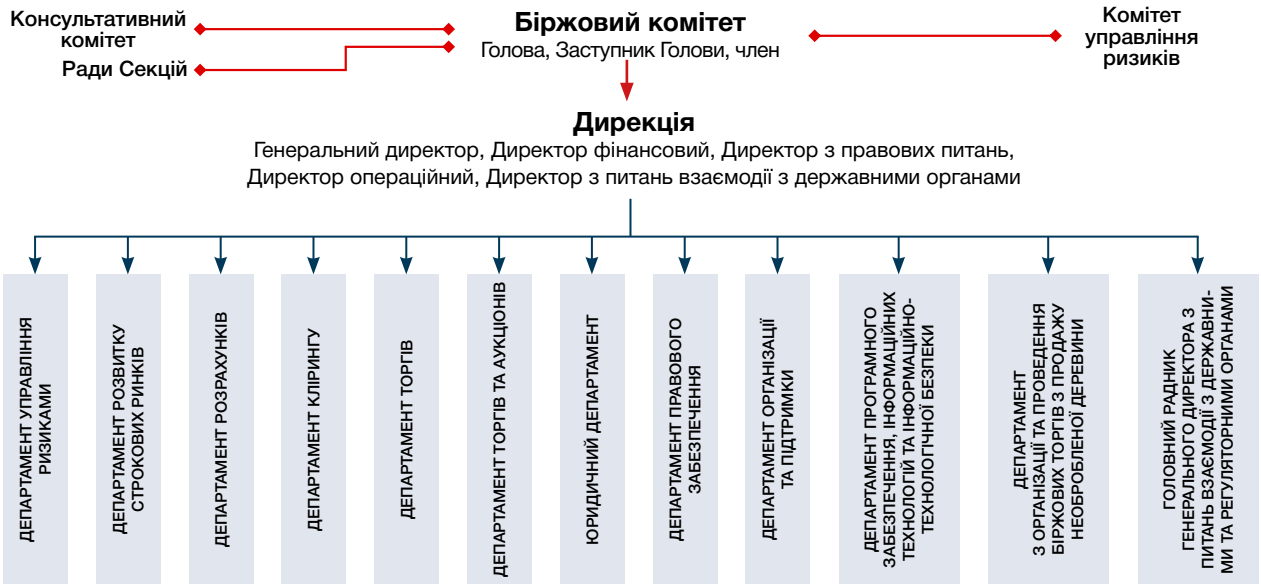




# КЛЮЧОВІ ПОДІЇ У 2022 РОЦІ



# ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА






Вищим органом управління УЕБ є Загальні збори. Біржовий комітет здійснює управління біржею в період між Загальними зборами. Виконавча дирекція здійснює операційне управління. Така організаційна структура ставить високі вимоги до управлінської команди, тому УЕБ приділяє значну увагу професійному розвитку співробітників, сприяє набуттю нових знань та досвіду.

Консультативний комітет є колегіальним органом Біржі, метою діяльності якого є розробка стратегії функціонування, надання пропозицій і консультацій щодо підвищення ефективності роботи Біржі та розвитку відповідно до європейських стандартів, сприяння посиленню міжнародного співробітництва для забезпечення прозорості та конкуренції українського ринку, з кінцевою метою - отримання переваг українськими споживачами.

Наразі діють Ради Секцій за напрямками, серед завдань яких - здійснення взаємодії з біржею щодо питань організації та розвитку біржової торгівлі та інших послуг біржі, сприяння врахуванню органами державної влади думки Ради Секцій під час формування і реалізації державної політики в енергетичній галузі, у сфері біржової торгівлі, клірингової та розрахункової діяльності тощо, підготовка спільних заходів і обговорень з актуальних питань розвитку енергетичної галузі.

# КОНСУЛЬТАТИВНИЙ КОМІТЕТ УЕБ



**Грегор Вайнцеттель**
Експерт ринку газу, Секретаріат Енергетичного Співтовариства



**Джузеппе Грімальді**
Заступник директора - старший економіст ЄБРР



**Немчинов Максим**
Експерт енергетичного ринку України з багаторічним досвідом роботи на державних посадах



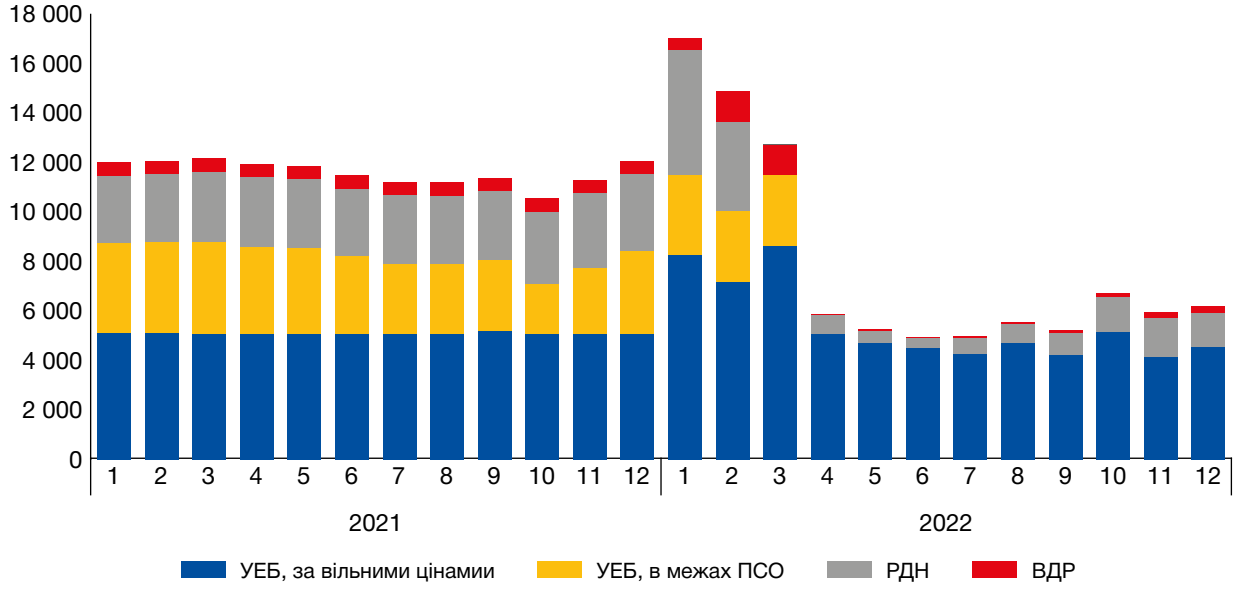
# ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГІЯ

## Електрична енергія

У 2022 році, українська енергетика зіткнулася з переліком нових викликів, ще більш загрозливих викликів, як то ядерний тероризм із захопленням АЕС, численні пошкодження критичної інфраструктури – електричних мереж.

Обсяги продажу електроенергії на УЕБ за періодами постачання в порівнянні з ДП «Оператором ринку» (РДН, ВДР) відображено на графіку нижче. Слід зазначити, що в що в Україні у 2022 році на РДН було реалізовано 17%, на внутрішньодобовому ринку – 2%, а за двосторонніми договорами – 80% від загального обсягу продажу на ринку електричної енергії.

### Обсяг продажу електроенергії в торговій зоні «ОЕС України» тис. МВт.год.




## PRICE CAPS

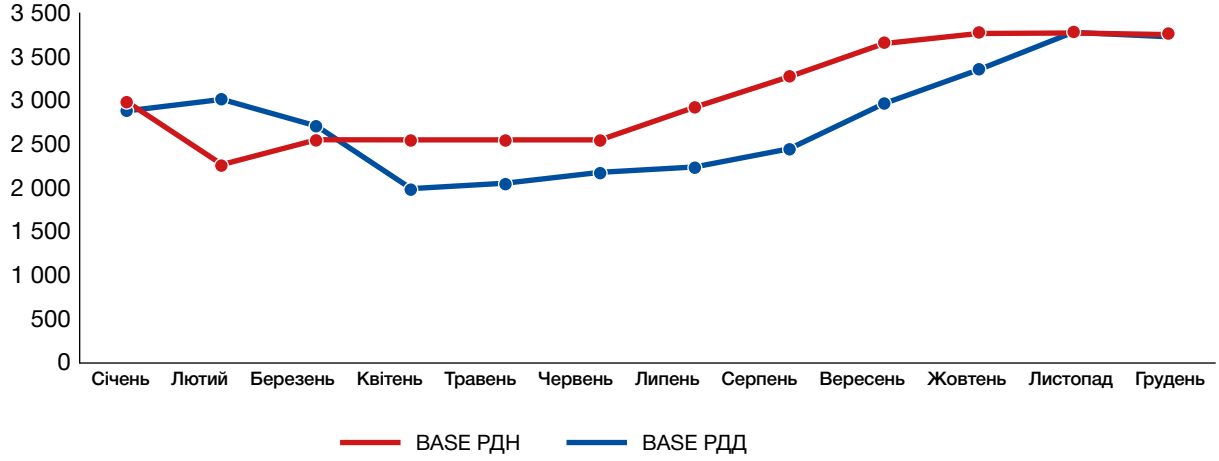
З метою стримання різкого зростання ціни на електроенергію НКРЕКП встановлені такі price caps на РДН та ВДР.

Хронологія підняття price caps за 2022 рік.

25.02.2022 р. Рівень граничних цін встановлено на рівні 2 646,25 - 4 000, грн/МВт.год. – у години максимального навантаження, у години мінімального навантаження 1 378,97 – 2 000 грн/МВт.год.

Граничний рівень цін на ВДР: не менше від значення 102% від ціни РДН у відповідному періоді.

### Порівняння індексів базового навантаження РДН та РДД



Статтею 66 Закону України «Про ринок електричної енергії» закріплено обов'язок виробників (крім виробників електричної енергії, яким встановлено «зелений» тариф, та виробників електричної енергії, які за результатами аукціону набули право на підтримку) реалізовувати електричну енергію за двосторонніми договорами на електронних аукціонах, порядок проведення яких затверджено Кабінетом Міністрів України, Постановою від 5 червня 2019 р. №499 (далі – Порядок №499).

Українська енергетична біржа в 2019 році отримала право проводити такі аукціони з продажу електричної енергії на ринку двосторонніх договорів (далі – РДД) відповідно результатів конкурсного відбору згідно з Порядком відбору організаторів електронних аукціонів з продажу електричної енергії за двосторонніми договорами.

Порядком №499 передбачено функціонування Аукціонного комітету до складу якого входять представники Міненерго, НКРЕКП, Мінекономіки, АМКУ та державних продавців електроенергії. Біржа може проводити аукціони з продажу електроенергії виробниками на РДД виключно в межах правил, що встановлюються Порядком №499. Моменти проведення аукціонів, що не врегульовані Порядком, визначаються у регламенті біржі, який затверджує Аукціонний комітет. Окрім цього, Аукціонний комітет здійснює моніторинг за проведенням аукціонів щодо дотримання учасниками аукціону та біржею регламенту, розробляє та надає біржі рекомендації щодо заходів, спрямованих на підтримку добросовісної конкуренції, визначає форми та технології проведення аукціону тощо.

| РИНКОВИЙ СЕГМЕНТ | | | | СЕГМЕНТ РЕГУЛЬОВАНИХ ЦІН | ЗОВНІШНЬО-ЕКОНОМІЧНІ ДВОСТОРОННІ ДОГОВОРИ |
|---|---|---|---|---|---|
| Аукціони на виконання п. 6 ч. 2. Ст. 66 Закону | Спеціальна сесія з продажу електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії | Спеціальна сесія з продажу пакетів лотів | Комерційна секція | Аукціони на виконання статті 62 Закону (ПСО) Спеціальна сесія | Спеціальна сесія з продажу електричної енергії для подальшого експорту |
| **УЧАСНИКИ – ПРОДАВЦІ** | | | | | |
| Державні, комунальні, приватні виробники (Центренерго, Укргідроенерго, Енергоатом, інші, на добровільних засадах). | Гарантований покупець | Державні, комунальні, приватні виробники. Інші продавці, на добровільних засадах | Відповідно до Регламенту ТОВ "УЕБ" – Електро-постачальники, трейдери | Державні виробники на яких покладено спец. обов'язки – Енергоатом, Укргідроенерго | Державні, комунальні, приватні виробники. Інші продавці та трейдери. |
| **УЧАСНИКИ – ПОКУПЦІ** | | | | | |
| Електро-постачальники<br>Трейдери<br>Споживачі<br>ОСП<br>ОСР<br>Гарантований покупець | Електро-постачальники<br>Трейдери<br>Споживачі<br>ОСП<br>ОСР | Юридичні особи, 100 відсотків акцій яких належить державі<br>Ліцензіати з залізничних перевезень | Гарантований покупець<br>ОСП<br>ОСР<br>Електро-постачальники<br>Трейдери<br>Споживачі<br>Інші учасники оптового ринку | Постачальники універсальних послуг<br>ОСР | Нерезиденти |

Торгові операції з купівлі-продажу електричної енергії на ТОВ «Українська енергетична біржа» здійснюються відповідно до Нормативних документів біржі у наступних секціях:

- Спеціалізовані секції
- Комерційні секції

| СПЕЦЕЛІЗОВАНІ СЕКЦІЇ | КОМЕРЦІЙНІ СЕКЦІЇ |
|---|---|
| Використовується Програмний продукт «Біржова електронна торгова система» у версії «Electric Power» | |
| Право ініціювати організацію та проведення аукціону має виключно продавець. Кількість продавців і покупців в одному аукціоні не обмежена | Право ініціювати організацію та проведення аукціону має продавець та покупець. Кількість продавців і покупців в одному аукціоні не обмежена |
| Примірна форма ДД купівлі-продажу електричної енергії затверджується Аукціонним комітетом | Двосторонній договір купівлі-продажу у довільній формі |
| Для гарантування виконання зобов'язань діє загальний рахунок | |

**Процес аукціону:**

- **Виставлення позиції**
- **Реєстрація заявок на участь в аукціоні** – з моменту створення сесії до кінця періоду торгів
- **Торги:**
  - Основний період – закінчується не пізніше, ніж через 1 годину з моменту початку періоду торгів (не пізніше 18:00).
  - Додатковий період – закінчується не пізніше, ніж через 1 годину з моменту початку додаткового періоду (не пізніше 18:00).
- **Підписання свідоцтв**

## Обсяги купівлі-продажу електроенергії на УЕБ, тис. МВт.год. за 2021 р.



## Обсяги купівлі-продажу електроенергії на УЕБ, тис. МВт.год. за 2022 р.



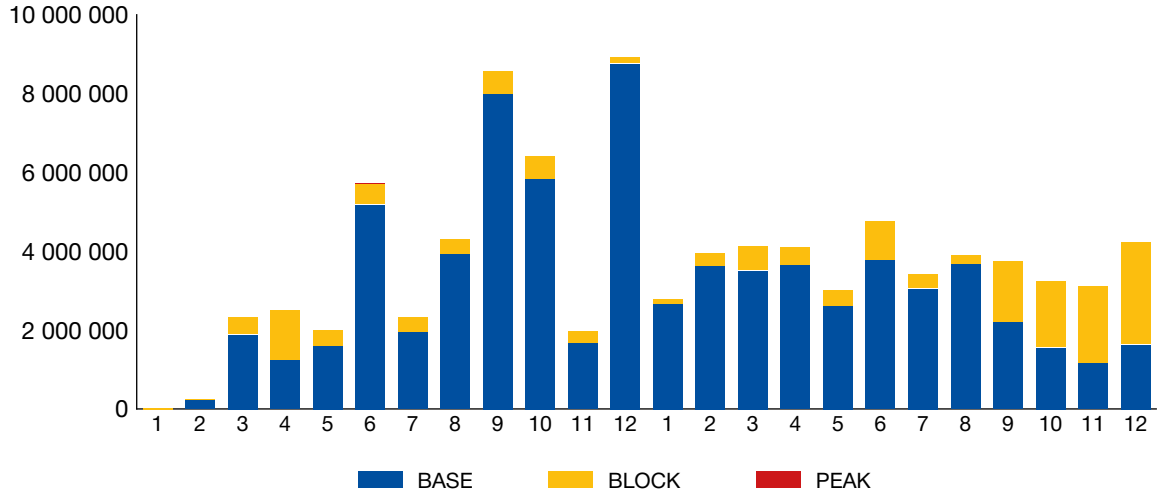

## Топ -20 компаній за кількістю стартових позицій



# АУКЦІОНИ НА ВИКОНАННЯ СТАТІ 66

Загалом за 2022 рік на УЕБ на аукціонах на виконання статті 66 Закону України «Про ринок електричної енергії» (з продажу електроенергії виробниками) було реалізовано 45,396 млн МВт.год.

## Обсяги продажу за типами графіків електроенергії на УЕБ, МВт.год.




| Місяці | Обсяг, МВт.год. |
|---|---|
| Січень, 2022 | 3 678 888 |
| Лютий, 2022 | 3 967 436 |
| Березень, 2022 | 4 129 560 |
| Квітень, 2022 | 4 098 224 |
| Травень, 2022 | 3 032 462 |
| Червень, 2022 | 4 769 572 |
| Липень, 2022 | 3 431 623 |
| Серпень, 2022 | 3 926 458 |
| Вересень, 2022 | 3 768 340 |
| Жовтень, 2022 | 3 244 730 |
| Листопад, 2022 | 3 112 532 |
| Грудень, 2022 | 4 235 717 |
| Всього | 45 395 542 |

З 1 вересня 2021 року до 1 квітня 2022 року відповідно до Закону України від 14.07.2021 року «Про заходи спрямовані на подолання кризових явищ та забезпечення фінансової стабільності на ринку природного газу» з метою забезпеченості прозорості та рівних умов виробників електричної енергії державної, обов'язок продавати електроенергію за двосторонніми договорами через аукціон відповідно Порядку №499 було поширено і на виробників комунальної та приватної форми власності. Строк було продовжено до 1 квітня 2023 року Законом № 2479-IX від 29.07.2022.

З 1 квітня 2022 по 7 липня 2022 року Міністерством енергетики України був прийнятий Наказ «Про врегулювання питань електричної енергії ви- робниками електричної енергії за двосторонніми договорами», який передбачав продаж електричної енергії для виробників приватної та комунальної форми власності на Біржі.

З 8 липня 2022 року згідно зі змінами до Закону України «Про ринок електричної енергії» щодо врегулювання питань продажу електричної енергії виробниками електричної енергії за двосторонніми договорами (Закон 2371-IX) отримали зобов'язання здійснювати продаж електричної енергії на електронних аукціонах УЕБ.

**ВИРОБНИКАМИ ПРИВАТНОЇ ФОРМИ ВЛАСНОСТІ**
* з1 липня 2022 року

**ПРОВЕДЕНО**
**116**
**ЕЛЕКТРОННИХ АУКЦІОНІВ**

ПРОДАНО
**14,21**
МЛН. МВТ.ГОД ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ

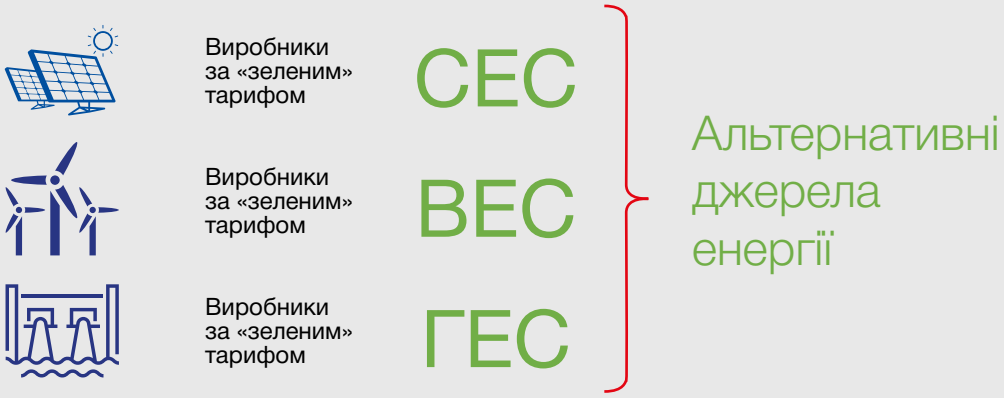
Так, виробниками приватної форми власності (крім тих виробників, яким встановлено «зелений» тариф, та виробників електричної енергії, які за результатами аукціону набули право на підтримку) проведено 116 аукціонів та продано 14,21 млн МВт.год. електроенергії.

# АУКЦІОНИ У ФОРМІ СПЕЦІАЛЬНИХ СЕСІЙ З ПРОДАЖУ ЕЛЕКТРИЧНОЇ ЕНЕРГІЇ, ВИРОБЛЕНОЇ З АЛЬТЕРНАТИВНИХ ДЖЕРЕЛ ЕНЕРГІЇ

28 вересня 2020 року, Кабінет Міністрів ухвалив постанову «Про внесення змін до Порядку проведення електронних аукціонів з продажу електричної енергії за двосторонніми договорами». Відповідно, електроенергія, що вироблена з альтернативних джерел енергії за двосторонніми договорами, реалізується на спеціальних сесіях спеціалізованих аукціонів УЕБ. Стартова ціна визначається Гарантованим покупцем за спеціальною формулою, встановленою Порядком №499, що враховує середньозважену ціну та обсяг продажу на сегментах оптового ринку на кожну торгову годину та кількість розрахункових періодів продукту в рамках однієї торгової доби.

На виконання п. 6[1] частини 2 статті 66 Закону України «Про ринок електричної енергії» таких аукціонів Гарантованим покупцем за 2022 рік було проведено 108, обсяг реалізації склав 3351,99 тис. МВт.год., що на 40% менше за аналогічний період минулого року.

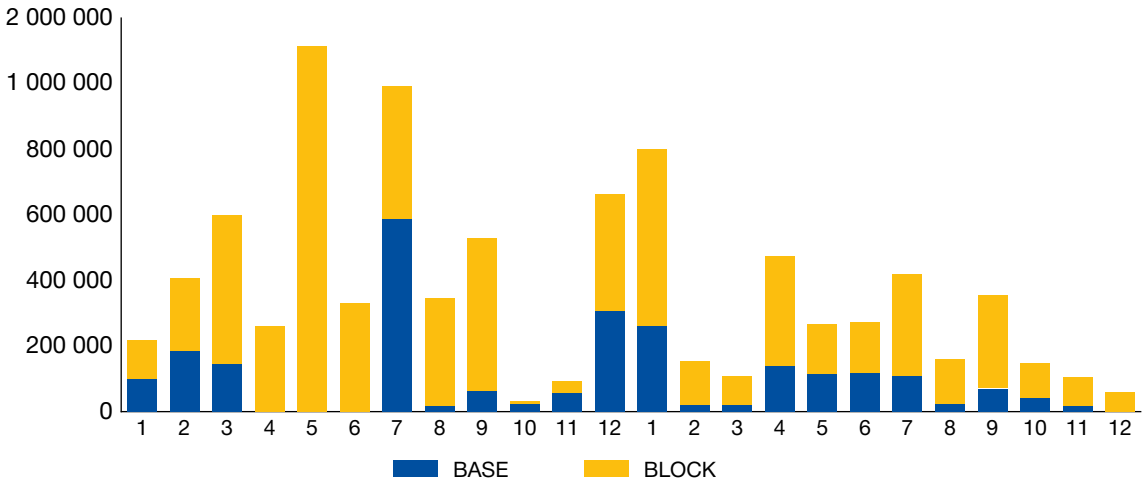
## БАЛАНСУЮЧА ГРУПА ГАРАНТОВАНОГО ПОКУПЦЯ




**Аукціони проходять на підвищення ціни. Стартова ціна визначається Гарантованим покупцем за спеціальною формулою:**

$$Ц^{ст} = \frac{\sum_{t^{st}}^{t^{fn}} \left( \frac{\sum_{t}^{m} (В^{РДН} + В^{ВДР} + В^{НБ} + В^{ДД})}{\sum_{t}^{m} (О^{РДН} + О^{ВДР} + О^{НБ} + О^{ДД})} \right)}{N^{t}}, \text{гривень /МВт. год.}$$

## Обсяги продажу за типами графіків електроенергії виробленої з альтернативних джерел енергії на УЕБ, МВт.год.



| Місяці | Обсяг, МВт.год. |
|---|---|
| Січень, 2022 | 801 847 |
| Лютий, 2022 | 157 362 |
| Березень, 2022 | 111 360 |
| Квітень, 2022 | 477 534 |
| Травень, 2022 | 268 910 |
| Червень, 2022 | 275 806 |
| Липень, 2022 | 421 659 |
| Серпень, 2022 | 161 765 |
| Вересень, 2022 | 355 936 |
| Жовтень, 2022 | 150 650 |
| Листопад, 2022 | 108 180 |
| Грудень, 2022 | 60 980 |
| Всього | 3 351 989 |

## СПЕЦІАЛЬНІ СЕСІЇ З ПРОДАЖУ ПАКЕТІВ ЛОТІВ

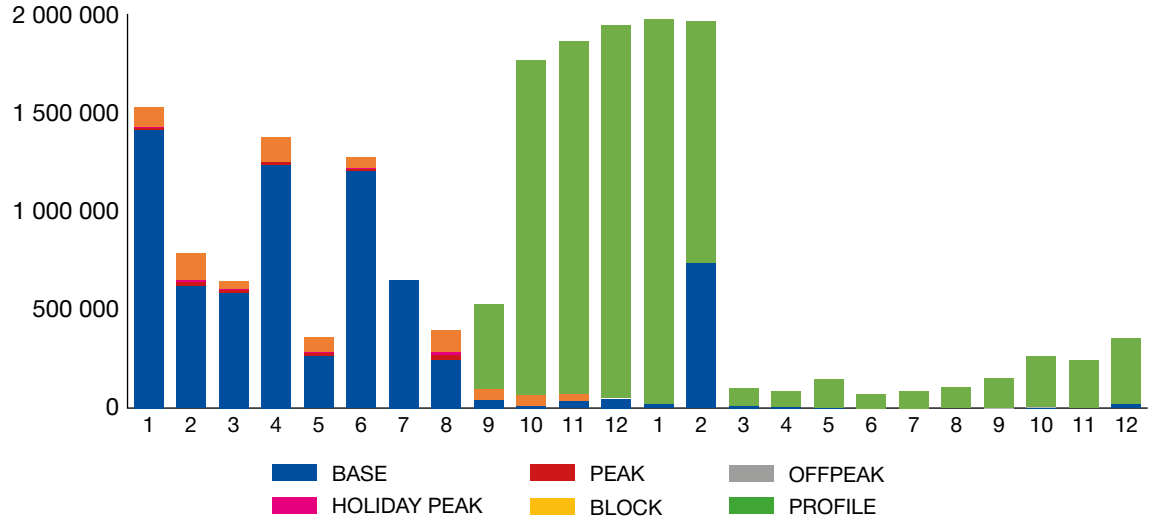
З вересня 2021 року відповідно до Порядку № 499 АТ «Укрзалізниця» отримала можливість закуповувати електроенергію на УЕБ неподільними пакетами по 25 лотів з терміном поставки до 36 місяців.

| Показники | 2021 | 2022 |
|---|---|---|
| Обсяг, МВт.год. | 4 936 050 | 647 700 |
| Кількість аукціонів | 1 | 1 |
| Тип графіку продажу | BASE | BASE |
| Період відпуску | 01.10.2021 – 31.12.2022 | 01.01.2023 – 31.03.2023 |

## КОМЕРЦІЙНА СЕКЦІЯ

З метою, щоб трейдери, ОСРи, ПУПи (для задоволення потреб непобутових споживачів) могли централізовано здійснювати торгівлю електроенергією за двосторонніми договорами, а також і покупці мали змогу ініціювати проведення аукціонів, на УЕБ була створена комерційна секція з купівлі-продажу електроенергії за двосторонніми договорами. Аукціони в цій секції проводяться відповідно до «Регламенту організації та проведення електронних аукціонів з купівлі-продажу електричної енергії за двосторонніми дооворами в комерційних секціях на Українській енергетичній біржі». Загалом за 2022 рік в комерційних секціях загальний обсяг купівлі-продажу електричної енергії склав 5,57 млн МВт.год.

| Місяці | Обсяг, МВт.год. |
|---|---|
| Січень, 2022 | 1 974 284,46 |
| Лютий, 2022 | 1 965 139,98 |
| Березень, 2022 | 106 118,84 |
| Квітень, 2022 | 86 844,66 |
| Травень, 2022 | 147 712,97 |
| Червень, 2022 | 76 500,21 |
| Липень, 2022 | 89 641,45 |
| Серпень, 2022 | 108 347,52 |
| Вересень, 2022 | 153 676,16 |
| Жовтень, 2022 | 265 700,77 |
| Листопад, 2022 | 244 431,55 |
| Грудень, 2022 | 356 483,55 |
| Всього | 5 574 882,12 |



# АУКЦІОНИ НА ВИКОНАННЯ СТАТТІ 62

ПСО було в 2021 році видозмінене з товарного на фінансове. З 1 жовтня 2021 року почала діяти фінансова модель ПСО. Продавцями на таких аукціонах є: виробники електричної енергії, на яких покладено відповідні обов'язки (ДП НАЕК «Енергоатом» та ПрАТ «Укргідроенерго»). Примірні договори купівлі-продажу електричної енергії з ПУП та ОСР затверженні Аукціонним комітетом. На Українській енергетичній біржі в 2022 році в межах ПСО було реалізовано 4,24 млн МВт.год. електроенергії навантаження спеціального обов'язку. Останній аукціон відбувся 14.01.2022 року.

З початку війни відповідно до Указу Президента України №64/2022 від 24.02.2022р. «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженого Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-IX, було введено правовий режим воєнного стану в Україні. Інформація, яка розміщується у відкритому доступі, може бути використана РФ, тому для збереження інтересів держави, електрична енергія на виконання ПСО почала реалізовуватися поза біржею згідно з положеннями наказу Міненерго від 21.03.2022 № 132 «Про забезпечення купівлі-продажу електричної енергії постачальниками універсальних послуг в особливий період».

# ДВОСТОРОННІЙ БЕЗПЕРЕРВНИЙ АУКЦІОН

25 липня 2022 року Аукціонний комітет погодив Регламент організації та проведення електронних аукціонів за двосторонніми договорами за технологією двостороннього безперервного аукціону на УЕБ. Було затверджено графік проведення таких аукціонів-кожна середа з 10 серпня 2022 року.

Такий аукціон передбачає торгівлю стандартизованими продуктами, коли продавці та покупці виставляють свої стандартні заявки та укладають угоди шляхом метчингу.

Продавцями на таких аукціонах є:

- виробники електричної енергії — державні підприємства, а також господарські товариства, частка держави у статутному капіталі яких становить 50 відсотків та більше, господарські товариства, у статутному капіталі яких 50 відсотків та більше акцій (часток, паїв) належать іншим господарським товариствам, акціонером яких є держава і володіє в них контрольним пакетом акцій, дочірні підприємства, представництва та філії таких підприємств і товариств, комунальні унітарні підприємства, юридичні особи, у статутному капіталі яких 50 відсотків та більше акцій (часток) належить комунальному підприємству або територіальній громаді, дочірні підприємства таких підприємств або юридичних осіб;
- виробники електричної енергії — приватної форми власності (окрім тих виробників, яким встановлено «зелений» тариф та виробників електричної енергії, які за результатами аукціону набули право на підтримку).

Покупцями на аукціоні є учасники ринку електричної енергії, які мають намір придбати електричну енергію відповідно до умов аукціону та не обмежені діючим законодавством та регламентом.

# СПЕЦІАЛЬНА СЕКЦІЯ З ПРОДАЖУ ЕЛЕКТРИЧНОЇ ЕНЕРГІЇ ДЛЯ ПОДАЛЬШОГО ЕКСПОРТУ

21 червня 2022 року погодив Біржовий комітет Регламент організації та проведення електронного аукціону з купівлі-продажу електричної енергії для подальшого експорту на товарній біржі - ТОВ «УЕБ». Україна почала працювати в синхронізованій з континентальною Європою енергомережі, що дозволило експорт електроенергії енергії до Європи. Так як, за своєю правовою природою договір купівлі-продажу електричної енергії, укладений за участі виробника та зареєстрованого учасника і предметом якого є експорт електричної енергії, є тотожним двосторонньому договору купівлі-продажу, укладення якого передбачено положеннями частини другої статті 66 Закону, що визначає способом його укладання участь у електронних аукціонах в порядку, встановленому законодавством. Українська енергетична біржа розробила Спеціальну секцію з продажу електричної енергії для подальшого експорту.

Продавцями на таких аукціонах є: будь-які учасники ринку електричної енергії України (резиденти), які мають намір продати електричну енергію відповідно до умов аукціону, окрім учасників ринку електричної енергії, які обмежені діючим законодавством.

Покупцями на таких аукціонах є юридичні особи - нерезиденти, які мають намір придбати електричну енергію відповідно до умов аукціону.



# ПРИРОДНИЙ ГАЗ

# Торгівля природним газом на УЕБ – підсумки 2022 року

2022 рік насичений нововведеннями на УЕБ за напрямком «Природний газ». В січні-лютому на Українській енергетичній біржі відбувалися торги з продажу газу власного видобутку відповідно до постанови Кабінету Міністрів №19 від 12.01.2022 «Про затвердження Порядку організації та проведення біржових торгів з продажу природного газу власного видобутку для задоволення потреб суб'єктів господарювання, основним видом діяльності яких є виробництво продовольчих товарів, що мають істотну соціальну значущість».

З січня 2022 року НКРЕКП погоджено використання показників торгової платформи УЕБ для розрахунку плати за газові небаланси відповідно до пункту 9 глави 6 розділу XIV Кодексу ГТС.

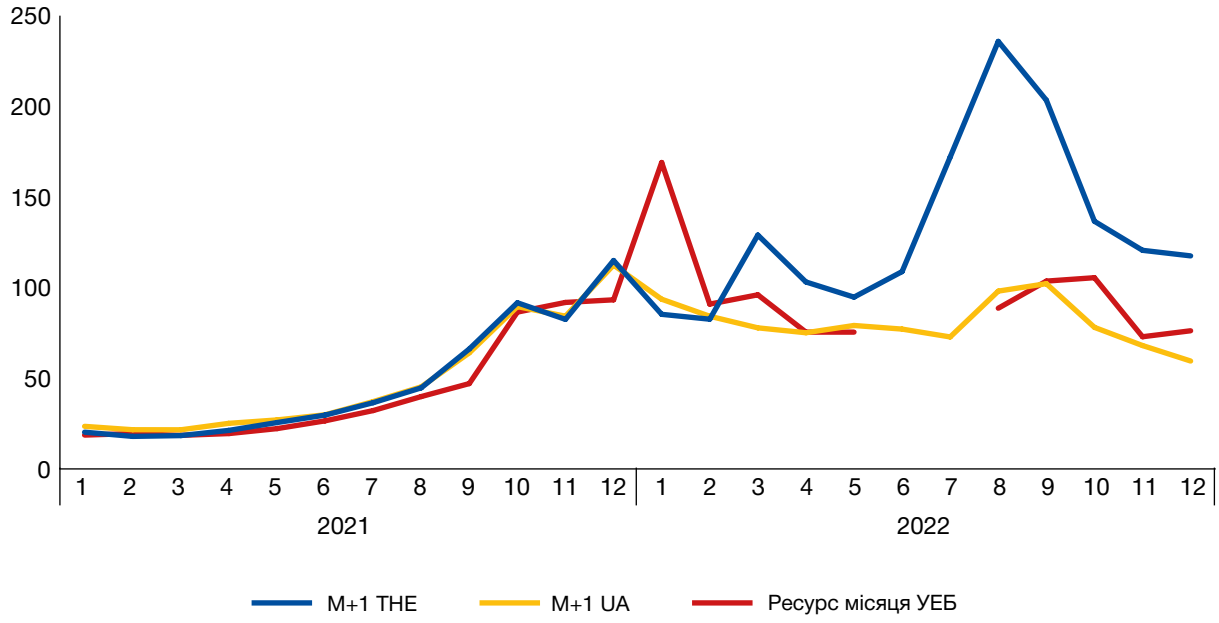
З 19 січня 2022 року ТОВ «Оператор ГТС України» починає здійснювати дії з балансування шляхом купівлі та продажу короткострокових стандартизованих продуктів на УЕБ. Учасники ринку привітали такий механізм балансування, до якого так довго прагнув ринок і який відповідно до європейської практики є цільовим для ціноутворення при розрахунку плати за небаланси. Європейська практика передбачає, що саме торгівля короткостроковими стандартизованими продуктами на біржі є основним методом для врівноваження ГТС, а закупівля послуг балансування використовується операторами газотранспортних систем як допоміжний механізм.

Спільно з оператором газосховищ АТ «Укртрансгаз» УЕБ було організовано хаб біржової торгівлі природним газом в ПСГ, в тому числі газом, що зберігається нерезидентами в режимі «митний склад». Такий механізм може стати важливим елементом відновлення українського газового ринку в післявоєнний період, оскільки дає можливість нерезидентам здійснювати торгівлю газом в Україні, а не реекспортувати його з українських газосховищ.

Реагуючи на запити учасників ринку, з 1 липня УЕБ внесла зміни у функціонал торгових систем за напрямком «Природний газ», метою яких є виведення ціни та вартості товару без ПДВ. Відтепер ціна біржового оптового ринку, що представлений довгостроковим, середньостроковим та короткостроковим ринком природного газу УЕБ, більшою мірою буде відповідати напрацьованим міжнародним практикам, згідно з якими на оптовому енергетичному ринку торгівля відбувається без врахування податків.

У вересні відповідно до правок у Податковий кодекс України ціни за результатами біржових торгів були внесені до формули розрахунку ціни для визначення рентної плати за користування надрами для видобування природного газу. Це свідчить про те, що попри зниження активності на торгах у 2022 році, індикатив УЕБ залишається репрезентативною та стабільною ціновою характеристикою ситуації на оптовому ринку природного газу України загалом, в той час, як європейські ціни більш волатильні.

## Порівняння цін, євро/Мвт.г.



# СЕРЕДНЬО- ТА ДОВГОСТРОКОВИЙ РИНОК

Минулого року в ПП «БЕТС» було реалізовано 77,38 млн м$^3$ природного газу, в тому числі 25,66 млн м$^3$ реалізовано у секції «Природний газ власного видобутку». Було проведено 231 торгову сесію, у яких сформовано 1602 стартові позиції на купівлю та продаж ресурсу. Для порівняння, у 2021 році було проведено 333 торгові сесії, у 2020 році – 259.

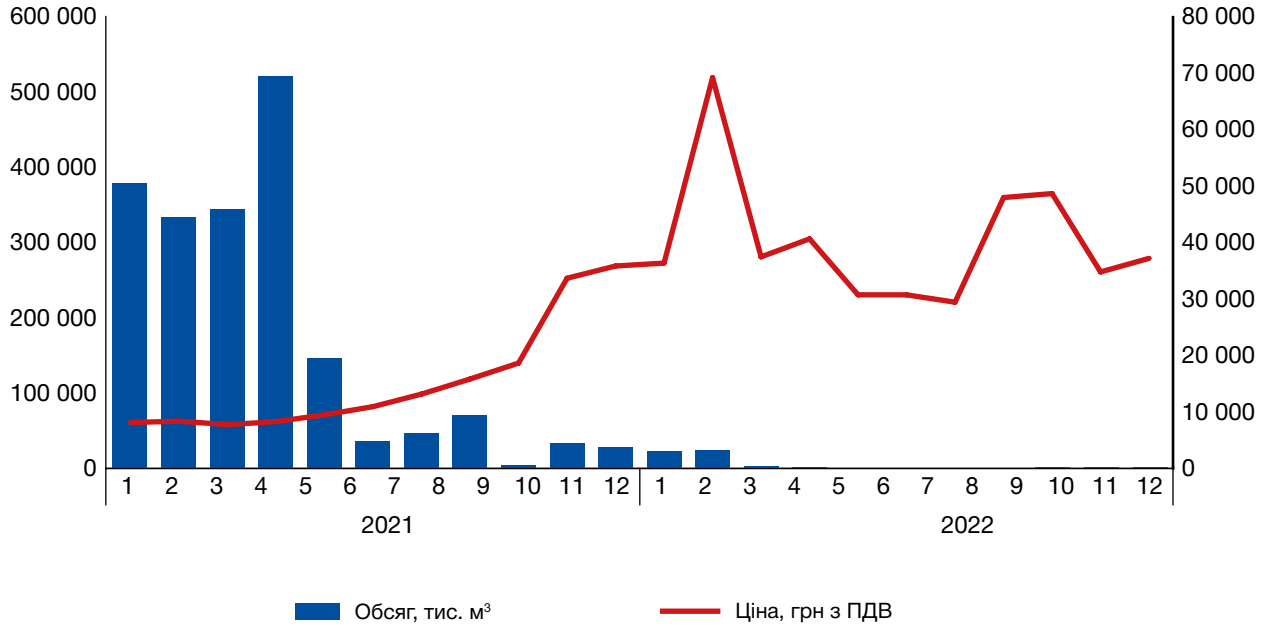
Станом на кінець року акредитованими для торгівлі природним газом були 388 компаній. Загалом за рік на середньо- та довгостоковому ринку УЕБ було укладено 718 біржових свідоцтв.

Ініціаторами торгів були 95 компаній, з яких 39 – видобувні компанії, що продавали природний газ власного видобутку у спеціальній секції. Частина цих компаній також брала участь у торгах за нерегульованими цінами.

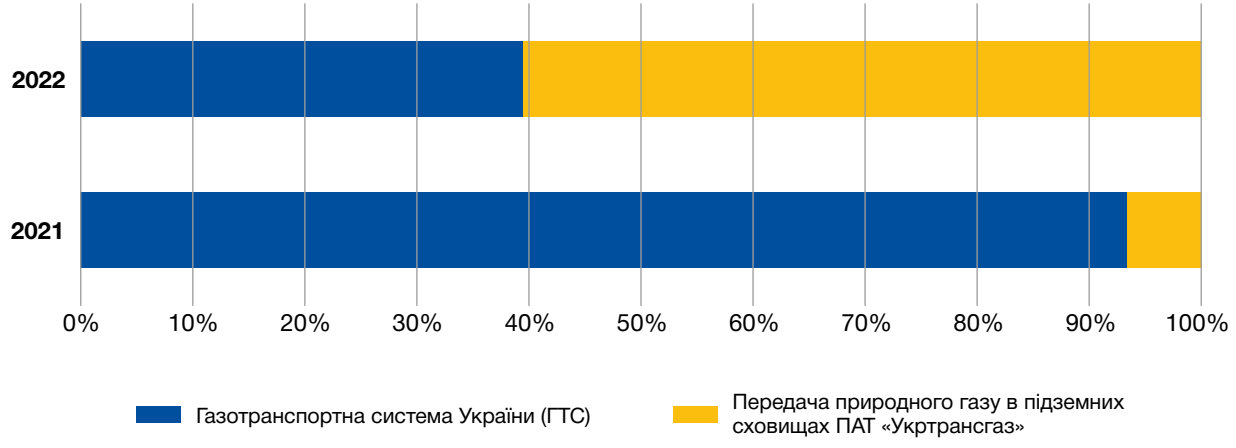
Найбільшу кількість стартових позицій було сформовано ТОВ «Крафт Енерджі» (371) та АТ «Укргазвидобування» (209).

Минулого року зросла зацікавленість учасників у торгівлі в ПСГ на УЕБ. У великій мірі це було зумовлено виставленням на торги ресурсу вітчизняних добувних компаній – АТ «Укргазвидобування» та ПАТ «Укрнафта».

## Результати продажів місячних ресурсів природного газу в ГТС України, за винятком торгів із використанням диференціалів




## Структура продажів за умовами постачання

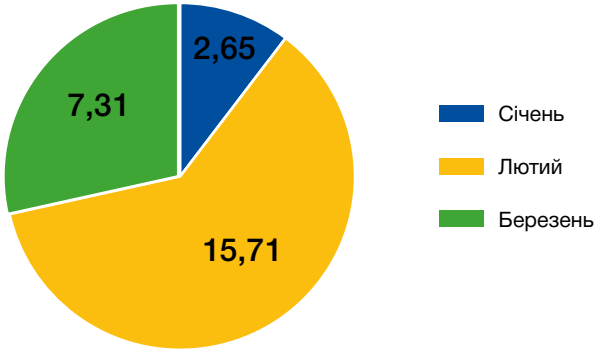


У 2022 році спостерігалась активність учасників у формуванні позицій на купівлю природного газу. Так, 6,12 млн. куб. м. було придбано за позиціями на купівлю.

Ціни суттєво коливалися протягом року, відрізняючись за рівнем від європейських цін, але реагуючи на зміни на іноземних ринках в динаміці. На ресурс грудня 2022 року було сформовано середньозважену ціну ресурсу в ГТС 37125 грн з ПДВ, що практично аналогічна рівню цін УЕБ на початок війни.

17 січня 2022 року на Українській енергетичній біржі відбулись перші торги з продажу газу власного видобутку. Всього протягом січня-лютого 25,66 млн м$^3$ реалізовано блакитного палива у секції «Природний газ власного видобутку».

## Продажі газу власного видобутку в розрізі ресурсів, млн м$^3$




## Топ-20 компаній за кількістю стартових позицій

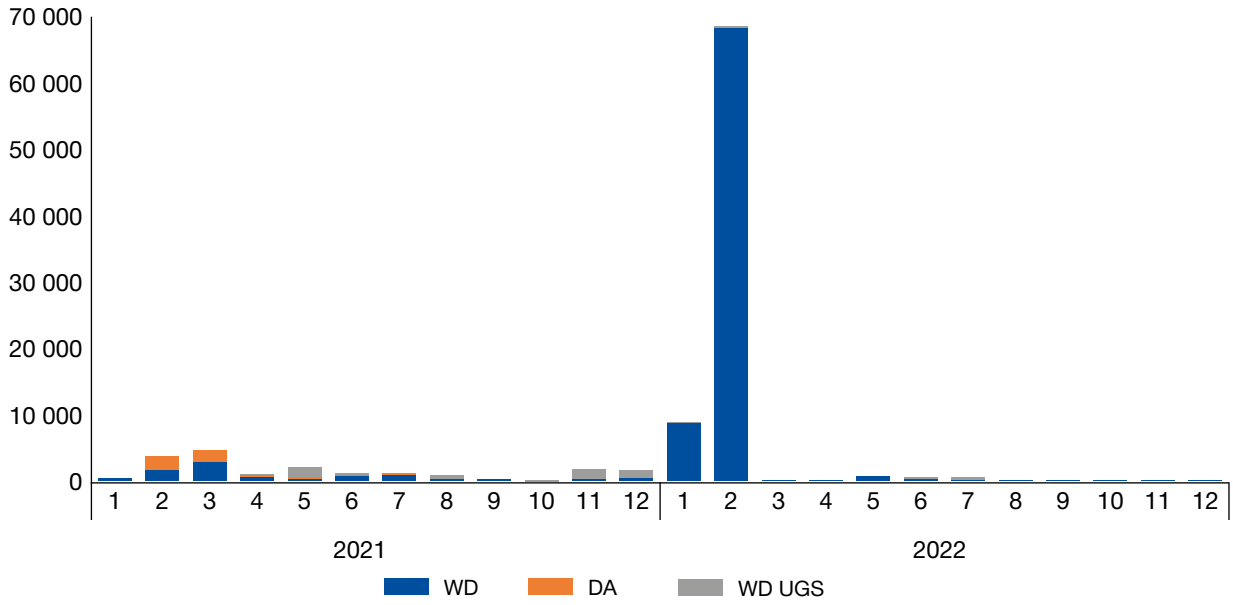


# КОРОТКОСТРОКОВИЙ РИНОК

У січні минулого року ліквідність на короткостроковому ринку природного газу суттєво зросла, чому сприяло запровадження європейської практики балансування – визначення маржинальних цін за результатами торгів на біржі.

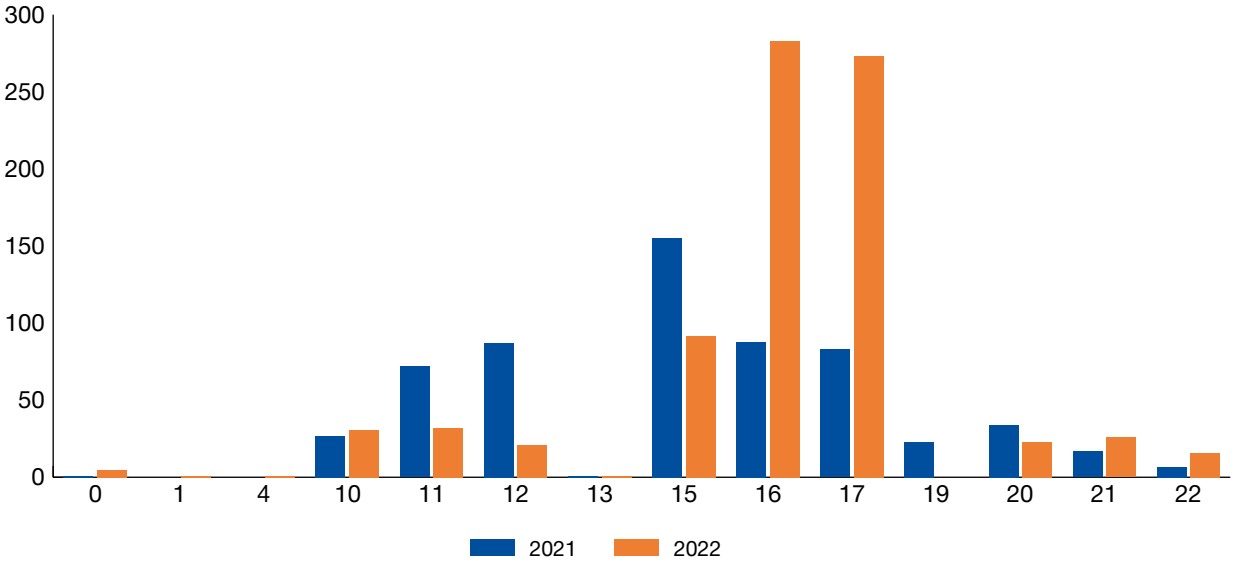
Закупівлі ТОВ «ОГТСУ» на УЕБ у січні-лютому зацікавили близько 25 компаній. Так, протягом січня-лютого на короткостроковому ринку в ГТС було реалізовано 76,8 млн м$^3$ природного газу. Проте війна суттєво негативно вплинула на розвиток короткострокового ринку, переломивши висхідну тенденцію, що простежувалася у лютому.

## Продажі на к/с ринку УЕБ, тис. м$^3$




Як і попереднього року, у 2022 році найбільша активність спостерігалась у другу торгову сесію, що, між іншим, обумовлено, особливостями отримання інформації про небаланси за поточну добу.

## Розподіл часу фіксації угод протягом доби, шт.

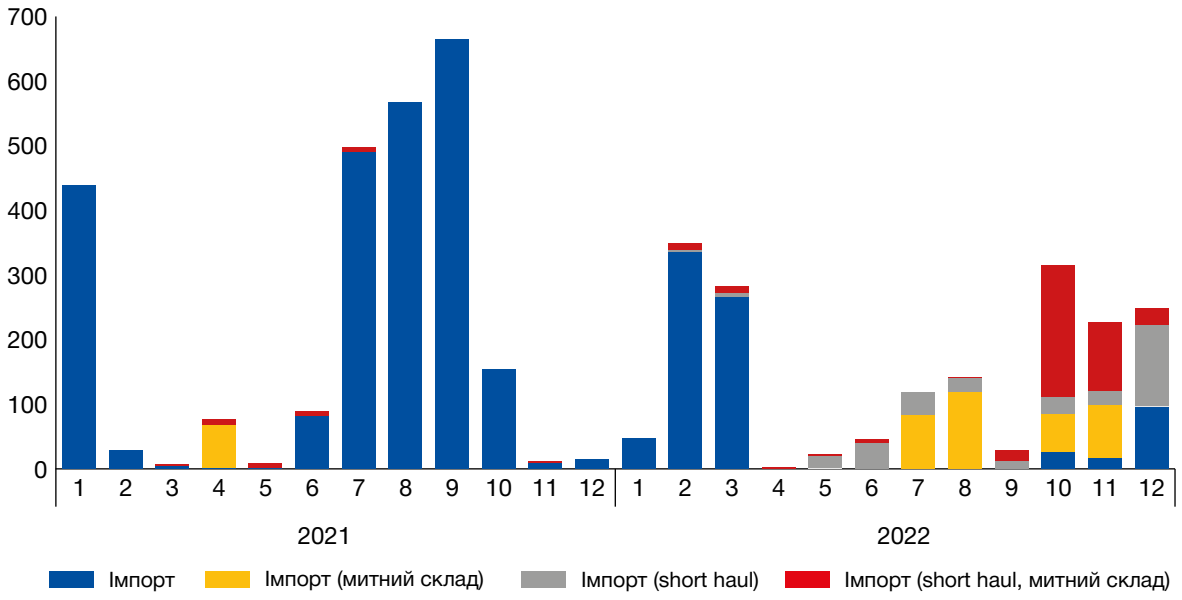



Всього на кінець року в сегменті акредитовано 66 компаній, що на 4 більше, ніж на кінець минулого року. З них у ГТС – 65, у ПСГ – 42 компанії.

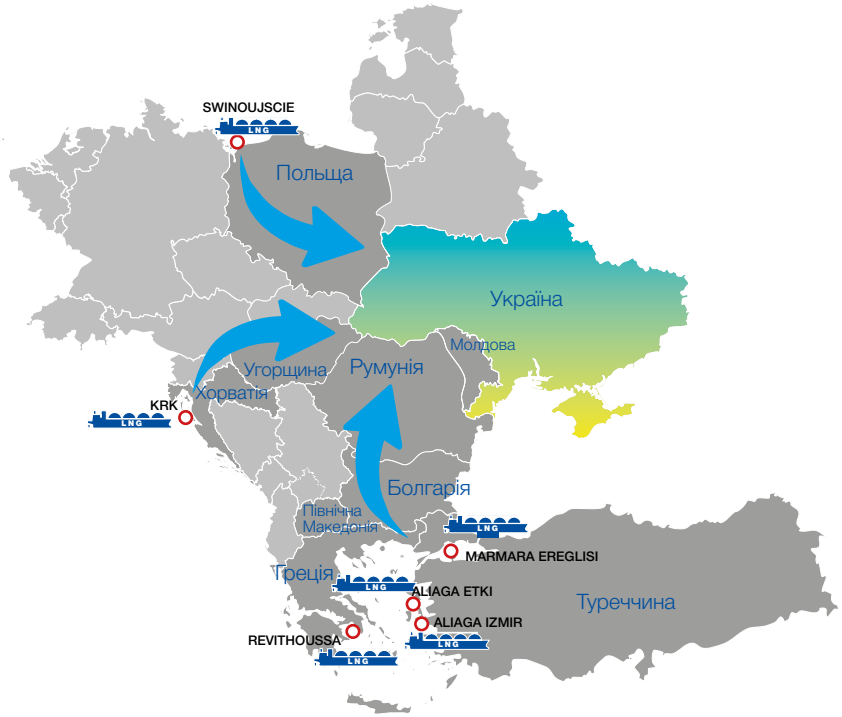
# ПОТОЧНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ РИНКУ ПРИРОДНОГО ГАЗУ В КОНТЕКСТІ РЕГІОНАЛЬНОЇ ВЗАЄМОДІЇ

Війна спричинила переорієнтацію газового ринку, в тому числі в частині постачання природного газу до України. Відбулося зниження обсягів імпорту порівняно з попереднім роком. Основним імпортером залишався Нафтогаз, на якого було покладено додаткові зобов'язання щодо постачання природного газу, задля забезпечення яких було імпортовано більше 1 млрд м$^3$ природного газу.

## Імпорт природного газу з європейського напрямку, млн м$^3$




## Можливості постачання регазифікованого LNG до України: маршрути

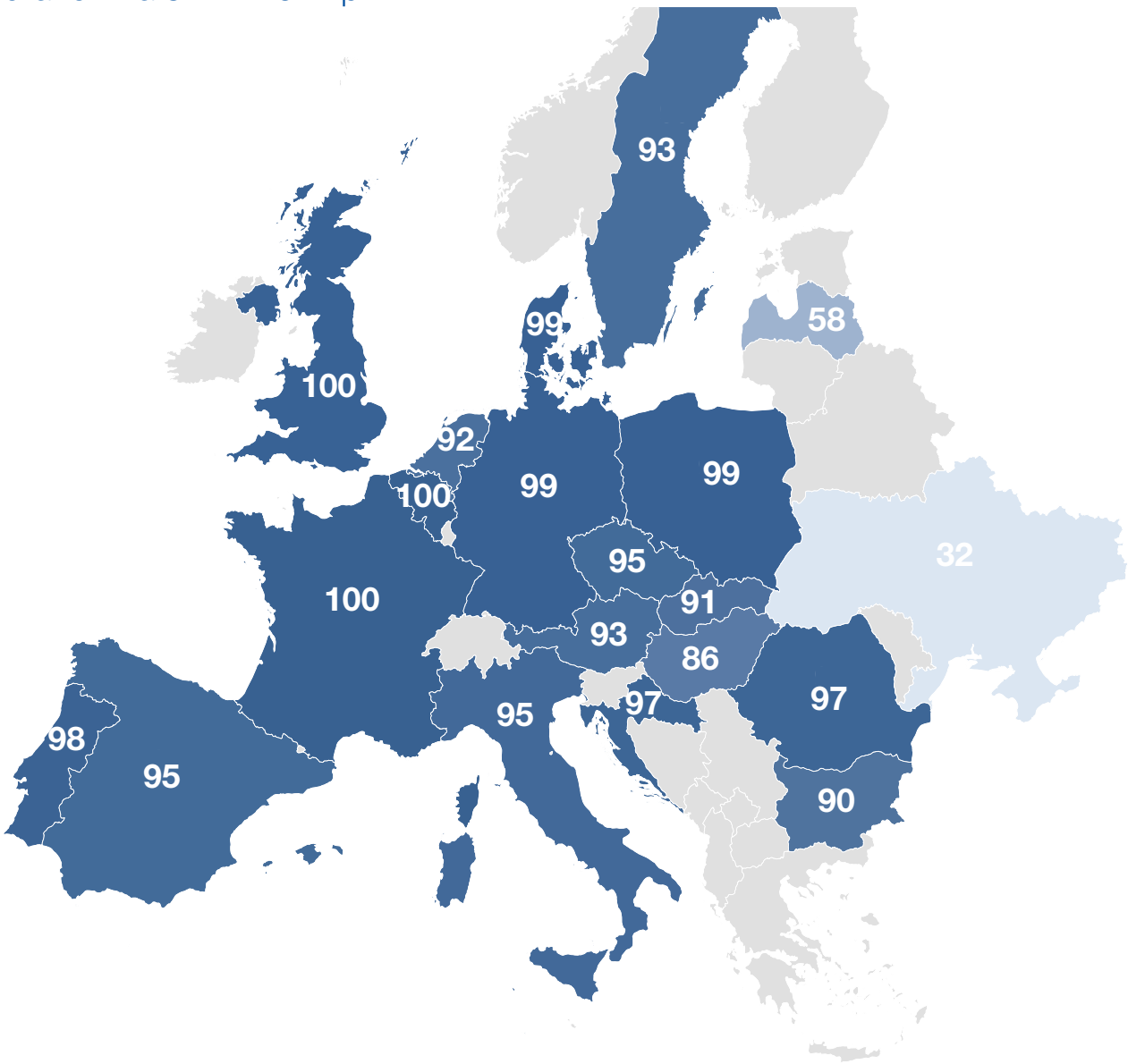



Крім імпорту власне трубопровідного газу, Україна має можливості постачання регазифікованого LNG з терміналів Польщі, Греції, Туреччини чи Хорватії. З'єднання, що існують між країнами дозволяють використання зазначених маршрутів. Проте важлива оцінка витрат на транспортування газу. Так, наприклад доставка природного газу найдовшим шляхом - Трансбалканським газовим коридором - буде найдорожчою, а найдешевшою - доставка з Польщі. Обсяги регазифікованого LNG, як доповнення до традиційного трубопровідного природного газу, у перспективі допоможуть диверсифікувати джерела постачання та активізувати торгівлю всередині країни.

З 1 листопада 2021 року Українська енергетична біржа спільно з Оператором газосховищ (Укртрансгаз) відкрила можливість замовникам послуг зберігання газу в ПСГ здійснювати торгівлю двома новими продуктами: природним газом, що зберігається в ПСГ в митному режимі «митний склад», та природним газом, що зберігається в газосховищах в митному режимі «митний склад» на умовах одночасного використання потужності з обмеженнями («short-haul»). На жаль, у з'язку з обмеженнями відносно валютних операцій під час війни, даний напрямок наразі не має попиту серед учасників ринку.

У післявоєнний період УЕБ розглядає торгівлю в митному складі на УЕБ як інструмент забезпечення енергетичної безпеки країни в контексті залучення до українських підземних сховищ природного газу європейських країн, які мають дефіцит потужностей зберігання, з подальшим розвитком торгівлі в ПСГ.

## Заповненість сховищ робочим обсягом природного газу, % станом на 31.12.2022 р.




Укртрансгаз у липні 2022 року розпочав підготовку до сертифікації для використання потужностей ПСГ країнами ЄС, зазначивши, що Україна як член Energy Community готова запропонувати до 10 млрд м$^3$ своїх потужностей для зберігання газу країнами ЄС. Зокрема, успішна сертифікація дозволить зберігати в українських ПСГ стратегічні запаси газу країн ЄС (а не лише приватних замовників-нерезидентів), максимізує використання мережі газосховищ, а також збільшить надходження від надання послуг підземного зберігання.




# НАФТА ТА ГАЗОВИЙ КОНДЕНСАТ

## Торгівля нафтою та газовим конденсатом на УЕБ

Реалізація державними підприємствами нафти та газового конденсату відбувається відповідно до Закону України «Про нафту та газ», а також відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 р. № 570 «Про органі- зацію аукціонів з продажу сирої нафти, газового конденсату власного видобутку та скрапленого газу» (Постанова № 570).

Оскільки державні підприємства отримали право самостійно визначати біржі для своїх аукціонів, ПАТ «Укрнафта» та АТ «Укргазвидобування» на підставі конкурсного відбору було обрано УЕБ.

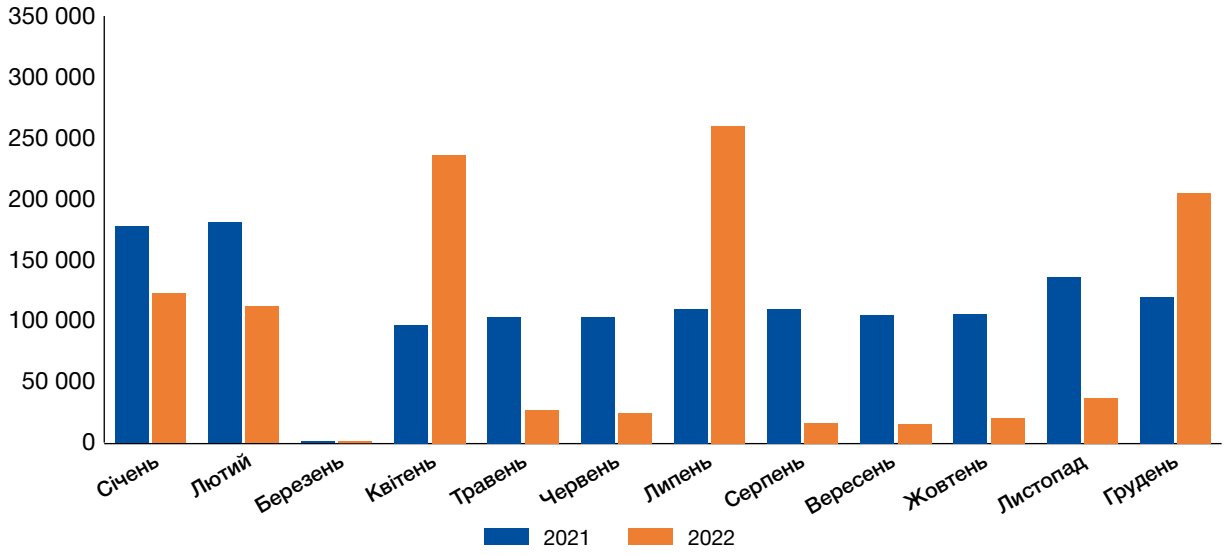
Кабінет Міністрів України постановою вніс нафту сиру і газовий конденсат власного видобутку та скраплений газ до переліку видів продукції, торгівля якими здійснюється виключно на організованих товарних ринках (постанова уряду № 1433 від 30.12.2021р.).

Відповідно, інші продавці за нерегульованими цінами також отримали обов'язок реалізовувати продукцію на біржі.

У 2022 році напрямок «Нафта та газовий конденсат» був другим за обсягами продажів серед інших напрямків на УЕБ. Основними учасниками аукціонів є ПАТ «Укрнафта», АТ «Укргазвидобування», ТОВ «Д.ТРЕЙДІНГ» та ін.

На кінець 2022 року на УЕБ за напрямком «Нафта та газовий конденсат» акредитовано 129 компаній, а обсяг реалізації склав 1,23 млн т. нафти та газового конденсату (без урахування торгів диференціалами).

### Обсяги реалізованої нафти та газового конденсату без урахування торгів диференціалами на УЕБ у 2021-2022 рр., т.




За рік проведено 115 торгових сесій за даним напрямком та укладено 986 біржових свідоцтв. За підсумками аукціонів, найнижча річна ціна зафіксована у грудні 2022 р. у розмірі 15 000 грн з ПДВ/т. на нафту за умов постачання автотранспортом та/або залізничним транспортом, EXW та 10 000 грн з ПДВ/т. на газовий конденсат за умов постачання автотранспортом, EXW. Під час торгів за даним напрямком найбільше зростання ціни на 56% від стартової було зафіксовано у травні 2022 р.



# НАФТОПРОДУКТИ ТА СКРАПЛЕНИЙ ГАЗ

# Торгівля LPG, нафтопродуктами та іншими продуктами нафтопереробки на УЕБ

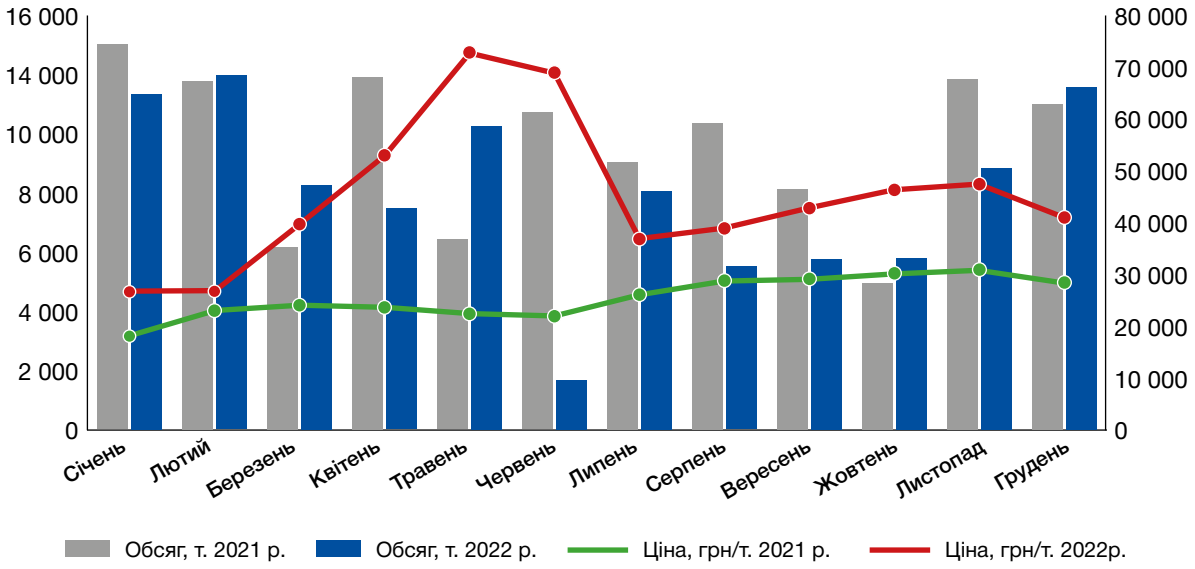
Продаж скрапленого газу державними підприємствами в Україні також проводився відповідно до Постанови № 570.

За рік проведено 71 торгову сесію за напрямком «Скраплений газ» та укладено 1 617 біржових свідоцтв.

Всього за 2022 рік на УЕБ реалізовано 110,2 тис. тонн скрапленого газу проти 131,71 тис. тонн у 2021 р.

Середньозважені ціни протягом року коливалися в діапазоні 26 865 – 73 019 грн/т. (з ПДВ) і в річному вимірі ціна на скраплений газ зросла на 53%. За звітний рік найбільші обсяги продажів припали на лютий та грудень, а найвища ціна зафіксована у травні 2022 р.

## Середньозважені ціни та реалізовані обсяги LPG без урахування торгів з диференціалами на УЕБ у 2021-2022 рр. т.



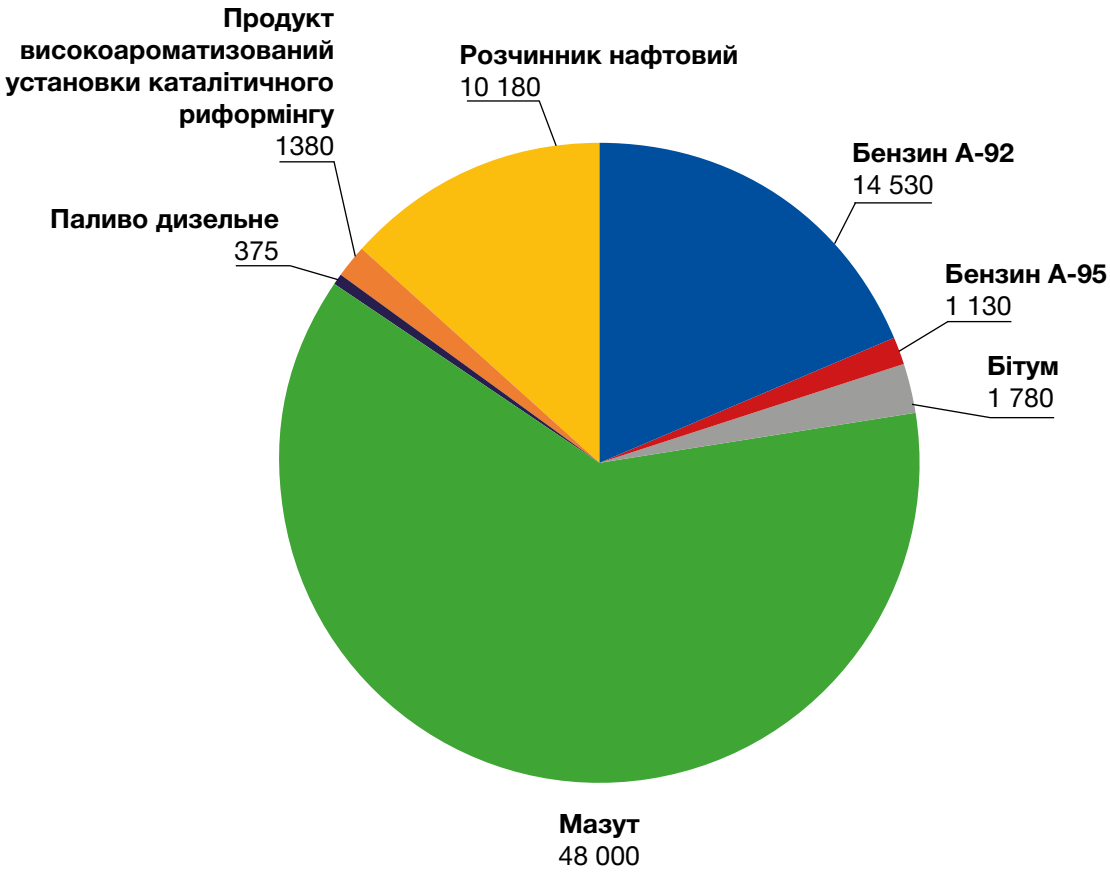

Загальний обсяг реалізації бензину та дизельного палива за 2022 рік на УЕБ склав 16,04 тис. т. За рік проведено 21 торгову сесію за даним напрямком.

З результатами торгів середньозважена річна ціна бензину А-95 склала 38 100,00 грн/т. з ПДВ, збільшившись на 13,6% відносно минулого року, та 41 554,55 грн/т. з ПДВ бензину А-92, що на 30,1% вище за середньозважену річну ціну 2021р. (за винятком продажів з використанням диференціалів). Середньозважена річна ціна дизельного палива склала 35 528 грн/т. з ПДВ, що на 59,8% вище за середньозважену річну ціну за результатами торгів УЕБ у 2021 р.

Найбільший обсяг ресурсу був запропонований АТ «Укргазвидобування», в той час, як покупцями виступали, в основному, постачальники мереж АЗС.

Упродовж 2022 року на УЕБ було реалізовано 1,78 тис. т. бітуму, що на 12,9% більше, ніж у 2021 році та проведено 26 торгових сесій. Ціни на бітум протягом року коливалися в діапазоні 18 000 – 20 500 грн/т. з ПДВ, а середньозважений їх рівень за результатами торгів на УЕБ склав 19 545,65 грн/т. з ПДВ, що на 29,4% вище тогорічного показника. Найбільше було за- пропоновано ресурсу виробництва АТ «Укргазви- добування».

## Обсяги реалізації нафтопродуктів та інших продуктів нафтопереробки на УЕБ у 2022 р., т.




Реалізація інших продуктів нафтопереробки проходила в режимі торгівлі диференціалами. За рік було проведено 48 торгових сесій, що у 2 рази перевищило тогоорічний показник. Зокрема, серед них у 2022 р. найбільше було реалізовано мазуту основних підприємств-виробників, ПАТ «Укртатнафта» та АТ «Укргазвидобування», загальним обсягом 48 тис.т.

Інших продуктів нафтопереробки, а саме: продукт високоароматизований установки каталітичного риформінгу, розчинник нафтовий С4-50/170 реалізовано загальним обсягом 11,56 тис. т.



# ПОЗАБІРЖОВІ ОПЕРАЦІЇ

# Реєстрація позабіржових операцій на УЕБ

На виконання частини п'ятої статті 5 Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» прийнято Постанову КМУ № 1433, яка затверджує перелік видів продукції, торгівля якими здійснюється виключно на організованих товарних ринках. В свою чергу, організований товарний ринок може функціонувати виключно як товарна біржа з функціями здійснення біржових та позабіржових (over-the-counter market – OTC) операцій. Тож на перехідному періоді, УЕБ було запропоновано учасникам ринку здійснювати торгівлю продукцією на Позабіржовому ринку УЕБ.

На даному етапі механізм здійснення позабіржових операцій передбачає, що реєстрації підлягають угоди, предметом яких є перехід права власності або зобов'язання з переходу права власності на продукцію, обсяг якої становить не менше 10 тонн. Реєстрації угод та відомостей про їх виконання шляхом репортингу відбувається в інформаційній системі Електронного реєстру репортингу (ЕРР). Обов'язок щодо здійснення репортингу покладається на покупця (за імпортними операціями) та на продавця (за операціями на внутрішньому ринку).

Нововведення виявилося досить успішним і сприяло підвищенню прозорості ринку, стало наступним етапом його розвитку. З моменту реєстрації першої угоди у серпні, на кінець року в систему ЕРР занесено понад 300 договорів. 26 підприємств, які є зареєстрованими користувачами ЕРР, прозвітували за угодами як на внутрішньому ринку, так і на зовнішньому.

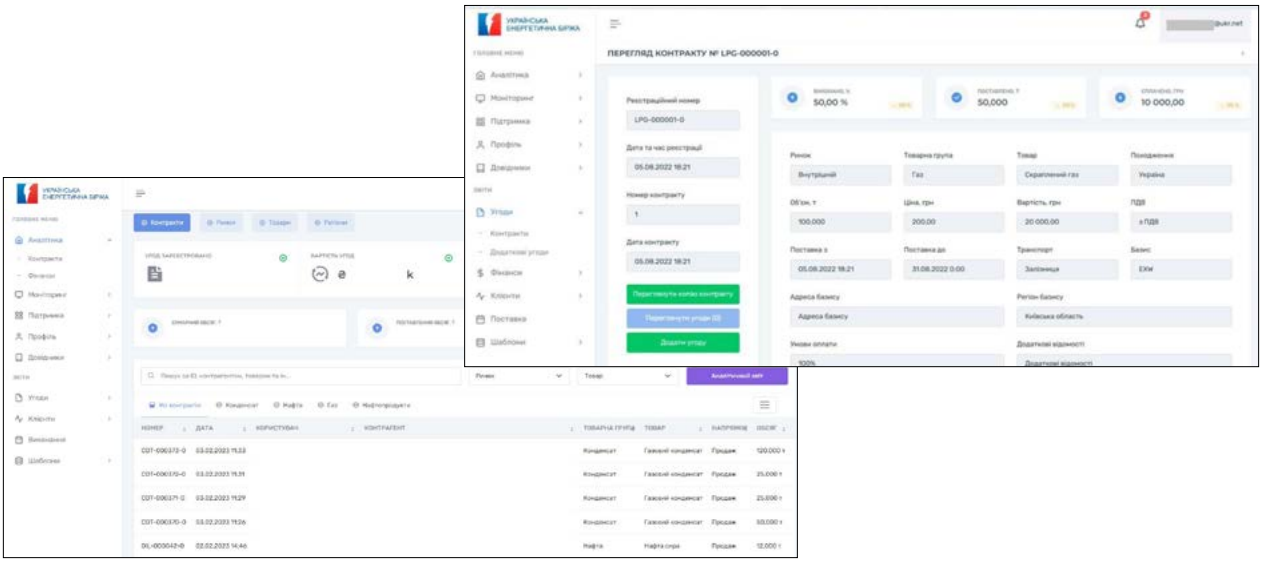
Інформація, що міститься в системі репортингу є конфіденційною. Узагальнені показники можуть використовуватись для розрахунку індексів або інших цінових показників на підзвітні товари. В першу чергу саме учасники ринку мають бути найбільш зацікавленими взяти участь у формуванні надійного цінового орієнтиру на ринку, адже зведена картина всієї наданої інформації, що є найбільш близькою до реального часу, у формі індексів середньозважених цін необхідна для підтримки процесів прийняття рішень про купівлю та продаж і формування майбутньої ціни контрактів. Команда УЕБ у 2022 році працювала над наступним етапом розвитку даного напрямку - розробкою методики

«Види позабіржових індексів цін внутрішнього рин- ку, що розраховуються Біржею». Створення наці- онального бенчмарку - індексу позабіржових цін внутрішнього ринку відобразить інформацію про стан ринкової кон'юнктури і ризики контрагентів через цінову поведінку ринку. При цьому важли- вим є те, що роль товарної біржі залишається до- мінуючою з позицій формування цін на основі спів- відношення попиту і пропозиції, оскільки на біржі формуються індикативи власне біржового ринку, а завдяки системі репортингу біржа агрегує інфор- мацію стосовно позабіржового ринку.

Очікувано, що з долученням до реєстрації укладених позабіржових угод більшої кількості учасників ціни стануть прозорішими, ринки зрозумілішими.

«Мета запуску такого інструменту – забезпечити прозорість товарних ринків за допомогою встановлення процесу визначення цін у реальному часі і їх поточних змін, посилення регуляторного нагляду за ціною та учасниками ринку і можливості оперативного реагування на маніпулятивні угоди, а також як додатковий спосіб – отримати ринкову інформацію безпосередньо від першоджерел і у найкоротші терміни» – прокоментував Гене- ральний директор УЕБ Олександр Коваленко.

## Система репортингу УЕБ



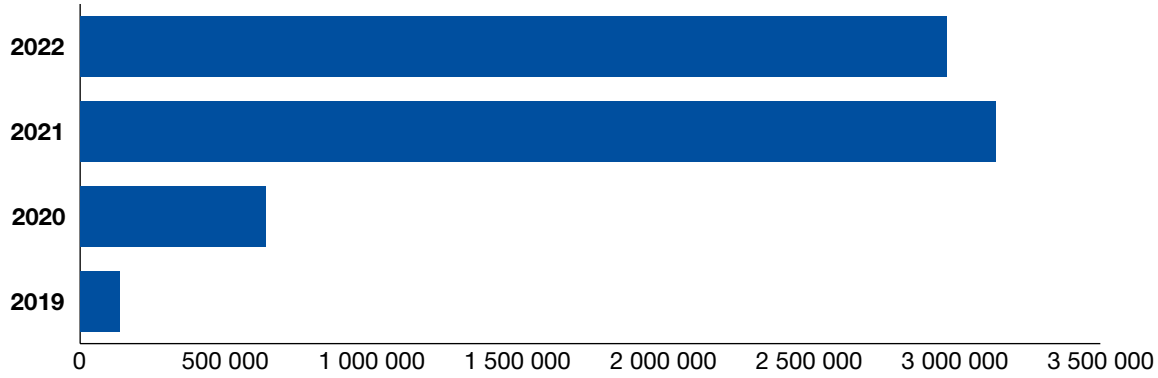


# НЕОБРОБЛЕНА ДЕРЕВИНА ТА ПИЛОМАТЕРІАЛИ

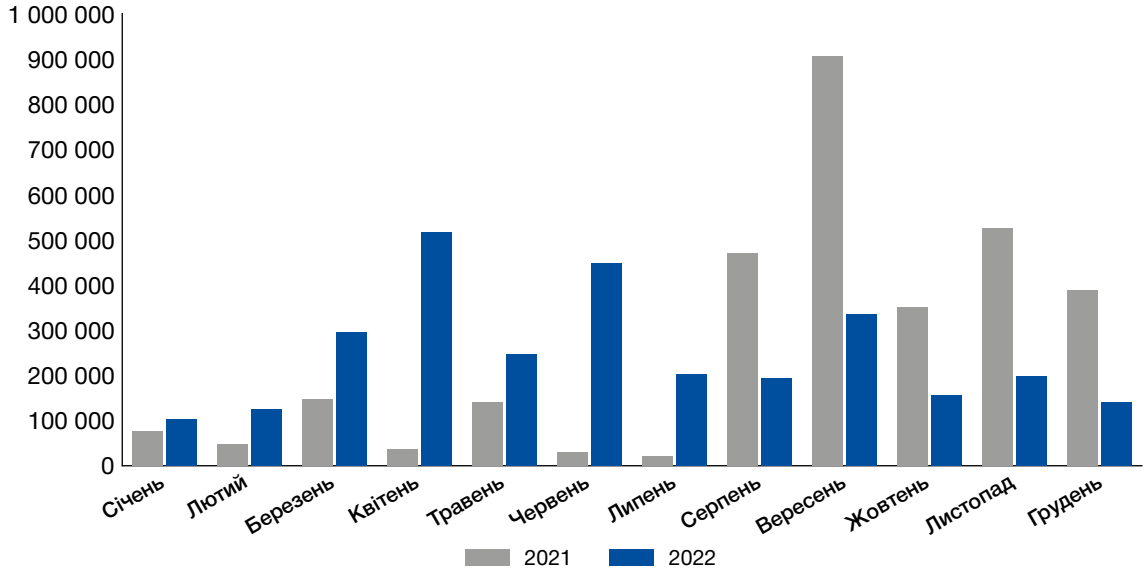
## Торгівля необробленою деревиною на УЕБ

За підсумками 2022 року на Українській енергетичній біржі було реалізовано 2,97 млн м$^3$ необробленої деревини загальною вартістю 8,43 млрд грн. Найбільший обсяг був реалізований у квітні, що склало більше 500 тис. м$^3$. Загальний обсяг реалізації пиломатеріалів у 2022 році склав 2,88 тис. куб, на загальну вартість 13,66 млн грн.

### Обсяг продажу необробленої деревини, м$^3$

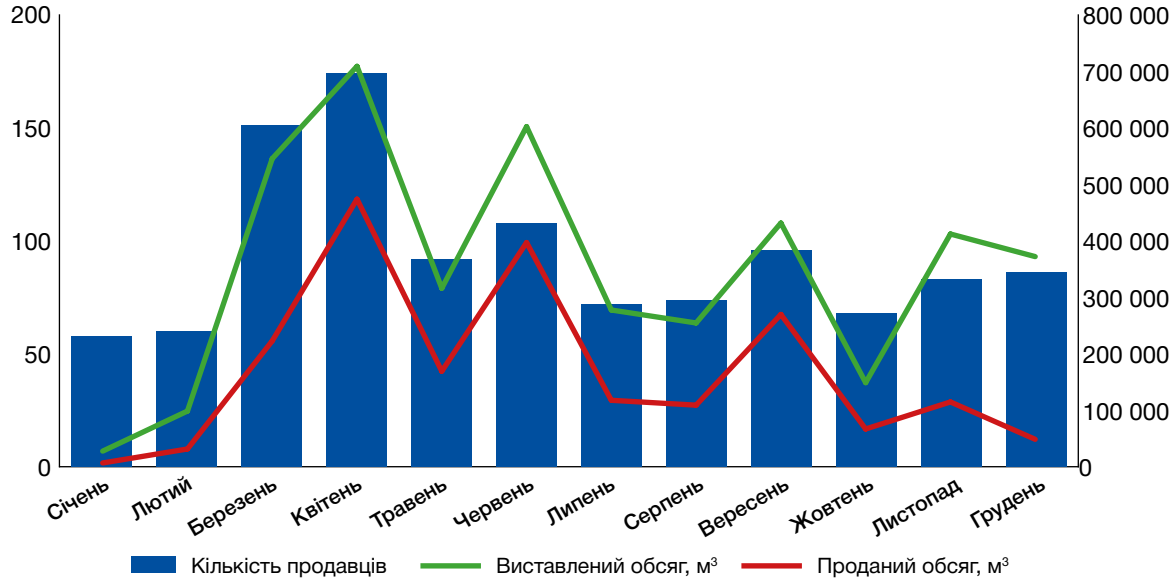



### Порівняння обсягів продажу необробленої деревини помісячно у 2021/2022 роках, м$^3$



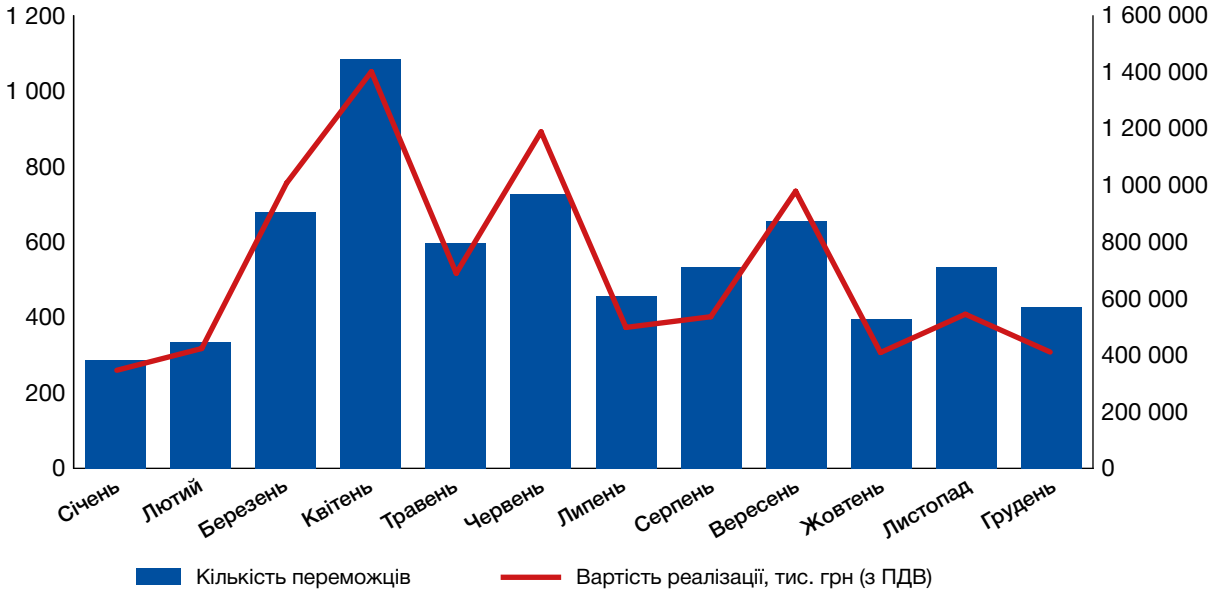

За 2022 рік свої позиції на продаж виставляло близько 200 лісових господарств державної власності, лісопаркові та лісово-мисливські господарства, військові лісові господарства, агропромислові комплекси та інші.

## Помісячні показники унікальних продавців виставленого та реалізованого обсягу у 2022 році

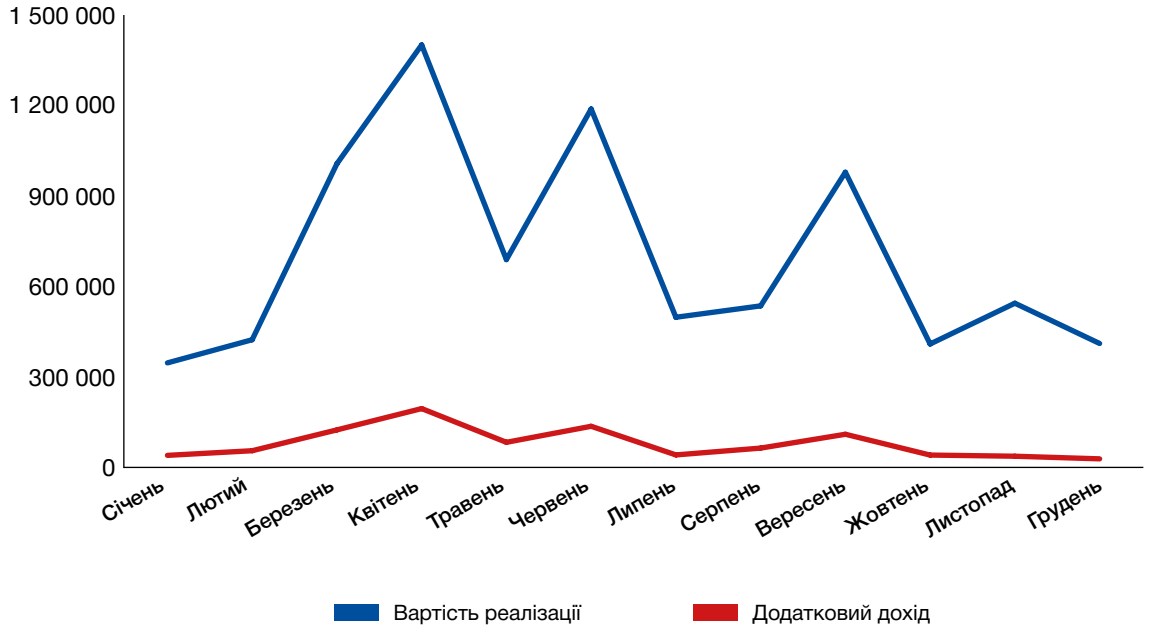



Загальна кількість покупців, які здійснювали регулярно свою діяльність на біржі за 2022 рік склала понад 2300 учасників. Серед яких були юридичні особи та фізичні особи підприємці. У зв'язку із масштабними обстрілами по енергетичній інфраструктурі попит на продукцію для деревообробної галузі на кінець року зменшувався.

## Загальна вартість реалізації та кількість унікальних покупців у розрізі місяців



## Загальна вартість та додатковий дохід ЛГ у розрізі місяців у 2022 році, тис.грн(з ПДВ)

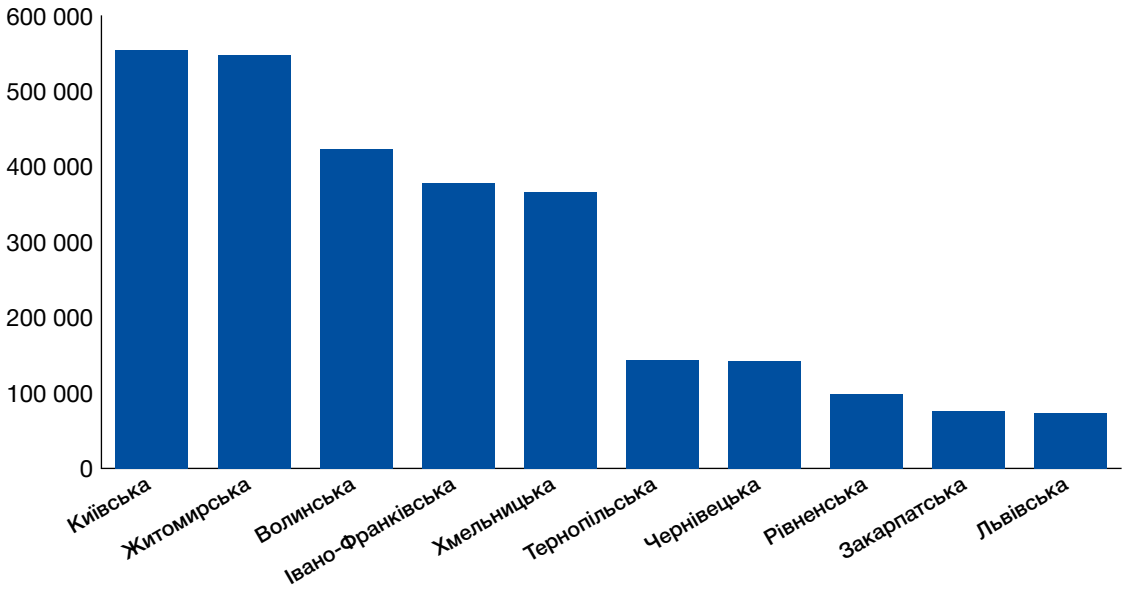



Додатковий дохід лісових господарств за підсумками року склав понад 958 млн грн. Найбільший показник дохідності припадав на весняний період.

# РЕАЛІЗАЦІЯ ДЕРЕВИНИ ЗА ОБЛАСТЯМИ

Реалізація необробленої деревини відбувалася лісовими господарствами у 20 областях України. Найбільший обсяг реалізовано у Київській області. До ТОП-10 найбільших областей з реалізації деревини увійшли такі області як: Київська, Житомирська, Волинська, Івано-Франківська, Хмельницька, Тернопільська, Чернівецька, Рівненська, Закарпатська, Львівська.

## Обсяг реалізації у 2022 році за областями, м$^3$



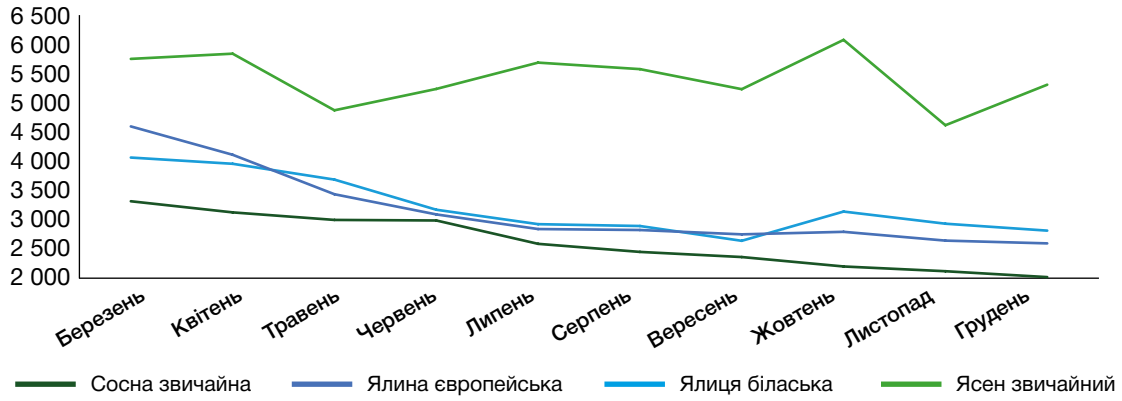
# МІСЯЧНІ ІНДЕКСИ НА НЕОБРОБЛЕНУ ДЕРЕВИНУ

В 2022 році Українська енергетична біржа запровадила цінові показники на необроблену деревину, зокрема на круглі лісоматеріали та на деревину дров'яну, з різною періодичністю розрахунку та публікації.

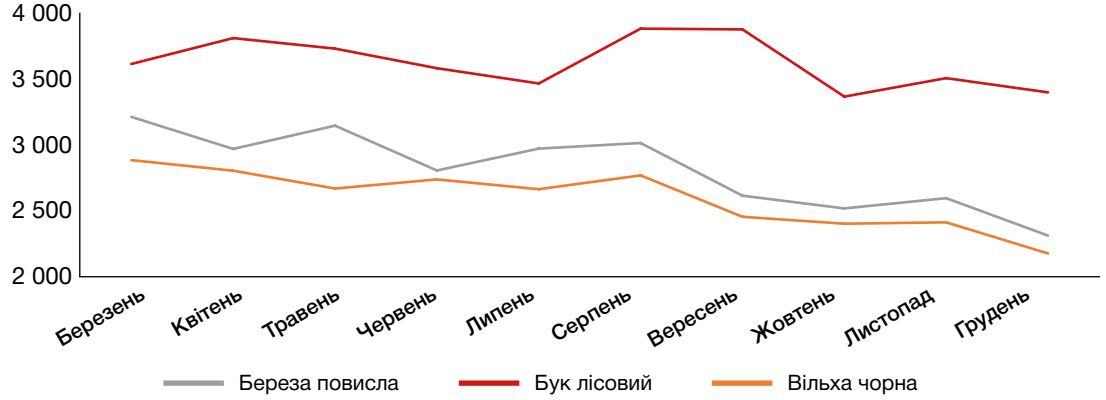
Загалом за рік спостерігались як падіння, так і зріст ціни на круглі лісоматеріали. Так, наприклад, зростання цін в червні на дуб та сосну та в серпні на бук, березу, вільху, дуб зумовлене підвищеним попитом під час квартальних торгів.

Падіння цін в кінці року зумовлене природними факторами – відсутність попиту внаслідок зменшення обсягу будівництва.

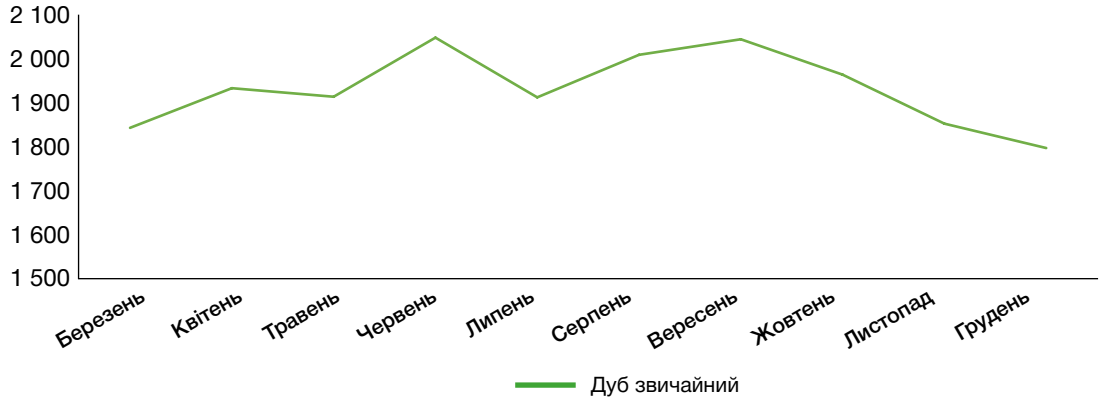
## Місячні індекси на круглі лісоматеріали, грн/м$^3$




## Місячні індекси на круглі лісоматеріали, грн/м$^3$

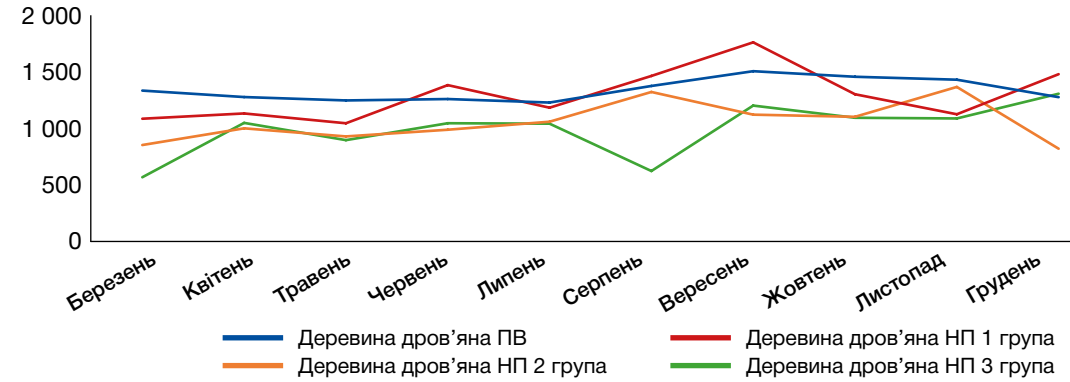



## Місячні індекси на круглі лісоматеріали (дуб звичайний), грн/м$^3$




Ціни на деревину дров'яну промислового використання протягом року були відносно стабільними. Навпаки, ціни на дрова непромислового призначення постійно коливались.

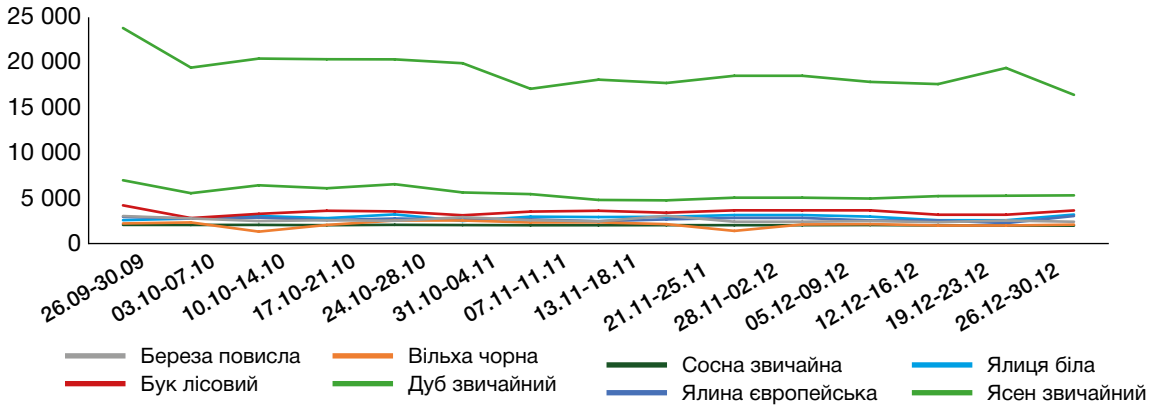
## Місячні індекси на деревину дров'яну, грн/м$^3$




# ТИЖНЕВІ ІНДЕКСИ НА НЕОБРОБЛЕНУ ДЕРЕВИНУ

Також розраховуються та публікуються цінові індикативи на необроблену деревину на щотижневій основі. Таким чином, біржою надається можливість спостерігати за актуальними ціновими трендами та змінами, що робить показники точнішими в короткому проміжку часу.

## Тижневі індекси на деревину




# ЩОДЕННІ ІНДЕКСИ НА НЕОБРОБЛЕНУ ДЕРЕВИНУ

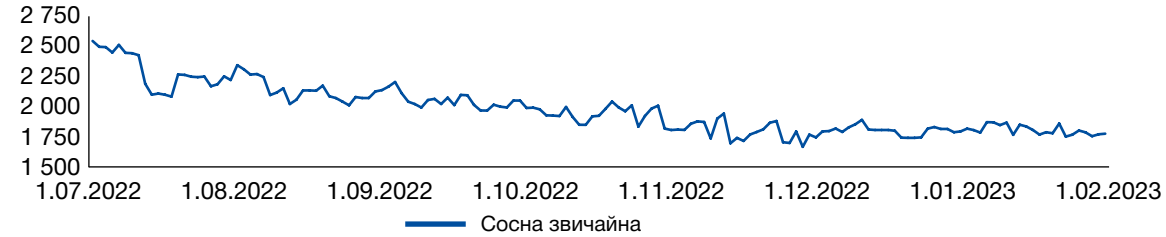
УЕБ постійно розвиває якість послуг, а, отже, вдосконалює та запроваджує нові інструменти. Серед них стоїть розробка індекса, що відображає ціну на ресурс поточного дня внаслідок проведених торгів у відповідний день.

Моделювання індекса включає врахування всіх факторів продажу деревини, як, наприклад, характеристика продукту, географічне положення товару, тип складу тощо. Коректне зважування цін на товар по його великій різноманітності відносно його поточної питомої ваги дозволяє визначити єдину національну ціну по всій країні на певну породу круглих лісоматеріалів або тип деревини дров'яної.

Окрім висвітлення актуальних поточних цін на ринку необробленої деревини, щоденні індекси використовуватимуться при торгівлі річними контрактами на постачання деревини.

Планується публікація цінових показників на початку 2023 року.

## Модель щоденного індекса на сосну звичайну, грн/м$^3$





# ПРОЗОРРО. ПРОДАЖІ

## Прозорро.Продажі

У системі Прозорро.Продажі аукціони відбуваються за різними напрямками: торги із малої приватизації, оренди державного та комунального майна, із продажу майна банків, що знаходяться у стадії ліквідації, чи майна інших банкрутів, продаж спецдозволів на користування надрами, земельні ділянки, об'єкти спиртової галузі, металобрухт, транспорт, нерухомість, також присутні інші комерційні лоти.

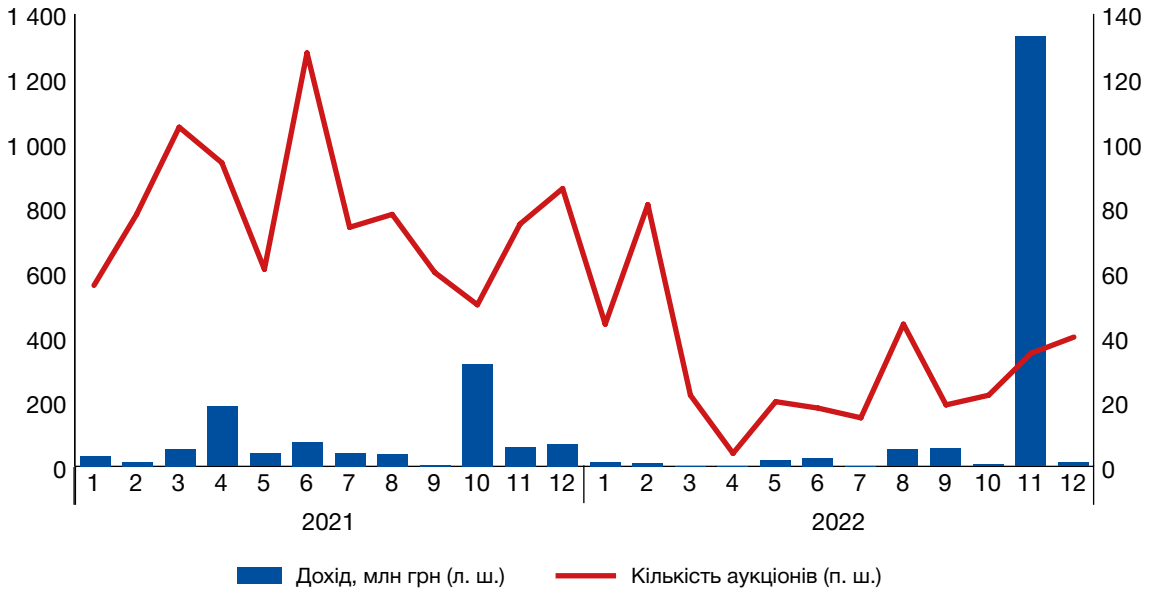
Українська енергетична біржа є частиною проєкту Прозорро.Продажі вже понад 5 років, за доходом у 2022 році майданчик УЕБ був лідером серед інших.

Протягом минулого року 24 організатори оголосили понад 330 аукціонів, 218 пропозицій з яких надалі були визнані переможними. Їхній річний дохід склав понад 2 млрд грн. Зокрема, узагальнене зростання ціни від початкової вартості відбулось у понад 2 рази. Загальна ціна продажу на 69% перевищила тогорічну.

Переможці, яких залучила професійна та досвідчена команда майданчика, сплатили за 2022 р. до державного та місцевих бюджетів майже 1,6 млрд грн.

Минулого року найбільші обсяги реалізації сформували напрямок «Спеціальні дозволи на користування надрами» з часткою 81,5% та напрямок «Продаж майна та активів» з часткою у 15%.

### Показники майданчика УЕБ у системі «Prozorro.Sale», 2021-2022 рр.




«Традиційно майданчик УЕБ супроводжує й організатора торгів – Державну службу геології та надр України. Ми є незмінними та професійними їхніми консультантами. У 2022-му ДСГНУ оголосила 180 аукціонів з продажу спецдозволів на користування надрами. За результатами торгів державний бюджет поповнився на суму у понад 1,75 млрд грн, що на 933 % більше стартової ціни проданих спецдозволів, яка становила 188 млн грн», - інформує Олександр Коваленко, Генеральний директор УЕБ.

# ПОГЛИБЛЕННЯ МІЖНАРОДНИХ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКІВ НА ЕНЕРГЕТИЧНИХ РИНКАХ

У 2022 році УЕБ та USAID, в рамках Проєкту енергетичної безпеки (ПЕБ), підписали Меморандум про взаєморозуміння, спрямований на створення сприятливого середовища для впровадження реформ у енергетичному секторі України і посилення енергетичної безпеки.

Меморандум передбачає надання допомоги за такими напрямками:

- розробка операційної моделі клірингу та розрахунків для сегментів оптових ринків електроенергії та газу;
- розробка стандартизованих фізичних та фінансових (форварди) продуктів для оптових ринків електроенергії та газу;
- просування кращих практик звітування (репортингу) згідно з Регламентом ЄС №1227/2011 про доброчесність та прозорість на оптовому енергетичному ринку REMIT.

Успішна реалізація Меморандуму має сприяти виконанню міжнародних зобов'язань України в рамках Договору про заснування Енергетичного співтовариства та вимог Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом шляхом зміцнення організованих сегментів ринку за допомогою стандартизованих покращених операцій, продуктів, звітності та послуг.

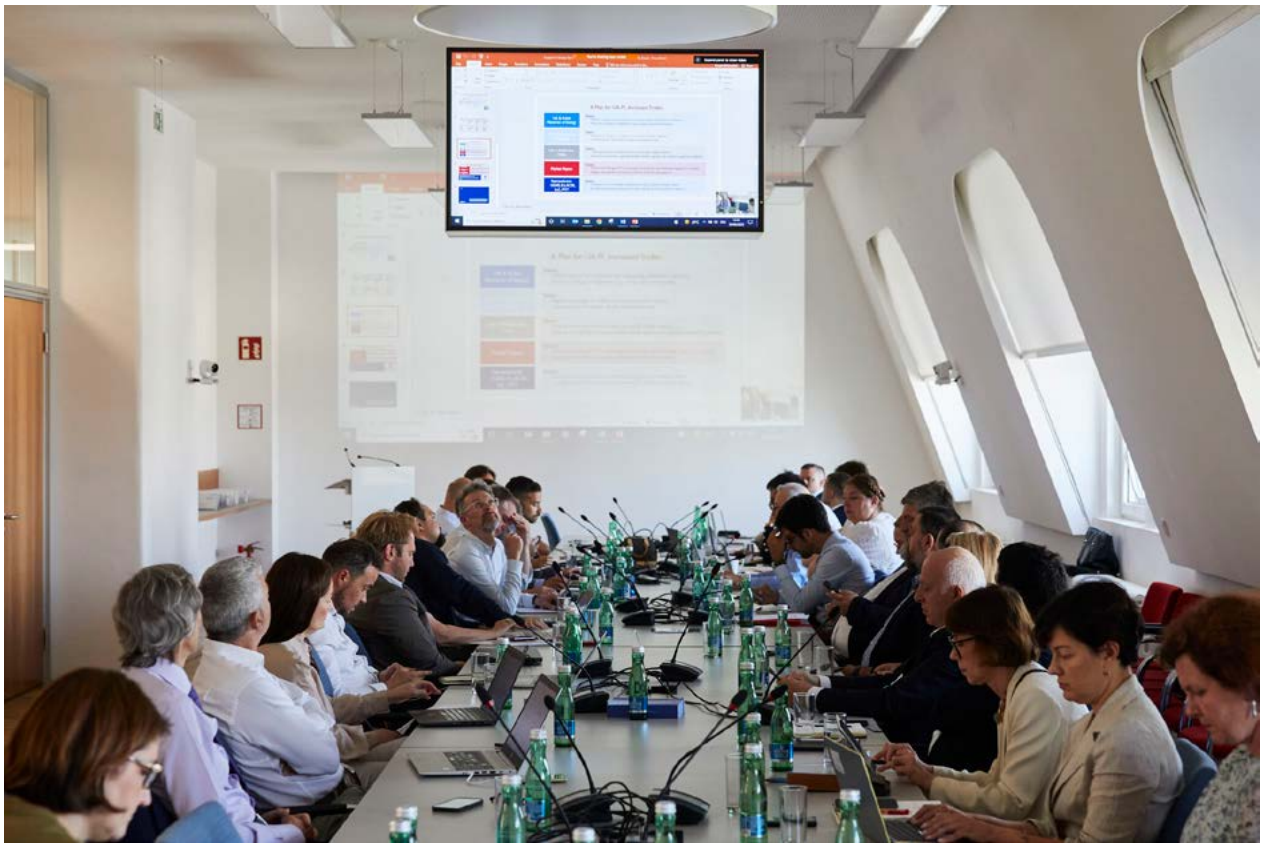
USAID FROM THE AMERICAN PEOPLE Проєкт Енергетичної Безпеки

UKRAINIAN ENERGY EXCHANGE УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИЧНА БІРЖА

В той же час, у процесі реалізації Південно-Східноєвропейська газова ініціатива (SEEGAS), яка є відповіддю на зростаючий інтерес зацікавлених сторін до створення організованих газових бірж та покращення транскордонної торгівлі.



УЕБ постійно представлена на заходах в рамках SEEGAS. Так, 30 червня — 1 липня на Позачерговій 4-й Кризовій нараді SEEGAS предметом обговорення була регіональна безпека постачання та цінова ситуація на газових ринках у регіоні Південно-Східної Європи у світлі регіональних ініціатив щодо транскордонного співробітництва та кризи високих цін на енергоносії у Європі.



У грудні 2022 року УЕБ була представлена на конференції SEEGAS та ювілейній панелі, присвяченій 10-річчю газового ринку Польщі. Напередодні конференції відбулося щоквартальне засідання Спільного керівного комітету SEEGAS, на якому представники газових бірж обговорили нещодавно започаткований проєкт регіонального клірингу з ЄБРР, а оператори ГТС надали актуальну інформацію щодо поточних проєктів.

# ПРОЗОРІСТЬ ТА ЗВІТНІСТЬ

**Законом №738-IX передбачено, що НКЦПФР здійснюватиме державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків (товарних бірж). Крім того, до регулювання товарних бірж у випадках, встановлених законодавством, можуть залучатися й інші органи державної влади, а саме: регулятори відповідного товарного ринку та центральні органи виконавчої влади, що забезпечують формування та реалізують державну політику у відповідних сферах, НКРЕКП та АМКУ.**

## ЗВІТНІСТЬ ДО НКЦПФР

Товарна біржа зобов'язана оприлюднювати та подавати до НКЦПФР інформацію відповідно до ч. 1 статті 13 Закону України «Про товарні біржі» та статті 57 Розділу VЗакону України №738-IX, де, зокрема, передбачено, що НКЦПФР встановлює порядок і форми подання інформації. На виконання вимог закону, на початку 2022 року НКЦПФР було прийнято рішення про затвердження Положення про порядок складання, подання та оприлюднення товарними біржами звітних даних. Дане положення передбачає обов'язок подання даних товарною біржою до НКЦПФР в електронній формі та встановленому форматі щоденних, щомісячних, щорічних та нерегулярних даних. Починаючи з жовтня 2022 року УЕБ надає до НКЦПФР інформацію про всі укладені на товарній біржі біржові угоди/біржові договори в рамках щоденної інформації, щомісячні дані, а також нерегулярну інформацію, яка надається до регулятора, наприклад, при анулюванні біржової угоди/біржового договору, виявлення операцій, що мають ознаки маніпулювання тощо. На початку 2022 року УЕБ розпочала створення власного програмного рішення для забезпечення формування звітів до НКЦПФР. Наразі робота з автоматизації процесів складення та подання звітності триває та буде продовжуватись у наступному році, оскільки з початком 2023 року товарні біржі будуть зобов'язані формувати та надавати до НКЦПФР нові звітні дані, що будуть включати розрахунок показника ліквідності активів товарної біржі.

Разом з тим, Ліцензійні умови провадження професійної діяльності на організованих товарних ринках містять ряд вимог в т. ч. до прозорості діяльності біржі, яким біржа має відповідати протягом всього терміну наявності у неї ліцензії. Іншими нормативними документами НКЦПФР, що регулюють діяльність біржі, є Рішення НКЦПФР «Про затвердження Положення про провадження діяльності з організації торгівлі продукцією на товарних біржах», Рішення НКЦПФР «Про затвердження Положення про провадження клірингової діяльності», Рішення НКЦПФР «Про затвердження Положення про здійснення фінансового моніторингу суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснює НКЦПФР» тощо.

## ЗВІТНІСТЬ ДО НКРЕКП

НКРЕКП відзначає, що готується до впровадження Регламенту REMIT. Після імплементації Україною вимог REMIT УЕБ буде виконувати зобов'язання, які покладаються на осіб, що здійснюють торговельні операції на професійній основі (PPATs) та запропонує свої послуги як RRM. Згідно з особливостями функціонування PPAT, вимоги REMIT застосовуються в частині покладання відповідальності на PPAT вимог щодо моніторингу та сприяння цілісності, прозорості та забезпечення належного функціонування оптового енергетичного ринку.

УЕБ разом з НКРЕКП підписали Меморандум щодо сприяння ефективному розвитку ринків електричної енергії та природного газу, співпраці з інформаційної взаємодії в цілях ефективного розвитку, прозорості ринків електричної енергії та природного газу. Ця співпраця дає можливість консолідації зусиль з метою імплементації європейських стандартів на український енергетичний ринок. Також УЕБ надала Регулятору доступ до Системи аналітики ринку двосторонніх договорів електричної енергії, відповідно до вимог статті 20 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» та статті 6 Закону України «Про ринок електричної енергії».

## ЗВІТНІСТЬ ДО МІНІСТЕРСТВА ЕНЕРГЕТИКИ УКРАЇНИ

Українська енергетична біржа надає інформацію до Міністерства енергетики України щодо операцій з купівлі-продажу електричної енергії за двосторонніми договорами для здійснення моніторингу ринку двосторонніх договорів щотижнево.

## ЗВІТНІСТЬ ДО АУКЦІОННОГО КОМІТЕТУ

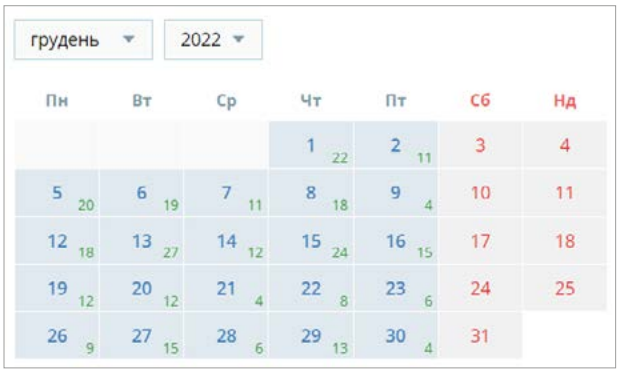
Механізм проведення електронних аукціонів з торгівлі електроенергією за двосторонніми договорами побудовано таким чином, щоб забезпечити дотримання головних його принципів, а саме:

- добросовісна конкуренція (зокрема шляхом встановлення продавцем кількості лотів, що пропонуються одночасно до продажу, загальним обсягом, який дасть змогу залучити якомога більшу кількість потенційних покупців);
- недискримінація учасників аукціону;
- об'єктивність та неупередженість;
- анонімність (знеособлення) учасників аукціону - покупців з метою мінімізації ризику антиконкурентної узгодженої поведінки між учасниками аукціону;
- запобігання корупційним діям і зловживанням;
- ринкового ціноутворення, окрім виключень встановлених законодавством.

Українською енергетичною біржею забезпечується цілковита прозорість проведення таких електронних аукціонів, шляхом публікації всієї інформації про хід та результати торгів, що визначено Порядком №499. Щодня членам Аукціонного комітету біржею надаються звіти про торги електричною енергією. УЕБ співпрацює з усіма регулюючими органами щодо сприяння у виявленні можливих фактів недобросовісної конкуренції.

За час проведення аукціонів державним регулюванням та Аукціонним комітетом багато разів змінювалися умови та вимоги до проведення аукціонів, які потребували значних технічних перенаштувань роботи електронної торгової системи, що було забезпечено УЕБ без жодної затримки в реалізації. В тому числі було впроваджено ряд технічних рішень, направлених на вдосконалення механізмів торгів та забезпечення потреб учасників ринку для ефективної роботи ринку електроенергії. Жодного разу не було зафіксовано скарг та нарікань на Українську енергетичну біржу щодо порушення Порядку чи регламенту проведення аукціонів.

## РОЗМІЩЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ СТОСОВНО ТОРГІВ ТА АУКЦІОНІВ




Біржа розміщує інформацію стосовно торгів за різними напрямками. Інформацію можна переглядати самостійно, обравши Календар торгів та потрібну дату. Користувач зможе переглянути Біржовий/Аукціонний бюлетень, де зазначена вся інформація стосовно аукціону (продавець, товар, стартова ціна, обсяг і. т. д). Після завершення аукціону виставляється Бюлетень середньозважених цін, де зазначається реалізований обсяг, мінімальна, максимальна та середньозважена ціна.

## КОТИРУВАННЯ УЕБ

Котирування УЕБ та інша біржова інформація ефективно використовується органами влади, регуляторами, правоохоронними органами, громадськістю та ЗМІ. Біржа плідно співпрацює з органами української влади та регуляторами, оскільки, окрім іншого, стала для них дієвим інструментом для побудови конкурентного ринку, забезпечення прозорості, подолання корупції та підвищення економічних показників діяльності підприємств галузі.

Біржові котирування УЕБ стали визнаними органами влади та потрібними на ринку, їх публікують вітчизняні та міжнародні цінові агентства. Міністерство економіки рекомендувало використовувати котирування УЕБ як орієнтир при перегляді ціни в договорах публічних закупівель природного газу та нафтопродуктів. Біржові ціни на природний газ використовуються для розрахунку плати за газові небаланси та розміру рентної плати для газовидобувних компаній.

УЕБ публікує Місячний індекс ціни електроенергії базового навантаження. Зокрема, НКРЕКП було розроблено постанову «Про затвердження Змін до Порядку формування цін на універсальні послуги», відповідно до якої пропонується в ціні на універсальні послуги при розрахунку ціни закупівлі електричної енергії враховувати ціни УЕБ.

## ПЛАНИ УЕБ У 2023 РОЦІ

Покращення прозорості біржового сектору: збільшення кількості інформації, що публікується про сектор, у зручному та доступному форматі, отримання всіх вимог законодавства та очікувань громадськості щодо прозорості.

Запровадження звітності відповідно REMIT в якості PPAT та RRM (адміністратор платформи інсайдерської інформації та адміністратор передачі даних).

Удосконалення механізмів контролю виконання угод та постачання.

Розробка альтернативних механізмів гарантування розрахунків.

Погодження регуляторами конкретних критеріїв цінової нестабільності на різних сегментах ринку, постійний моніторинг адекватності та вдосконалення системи протидії маніпулюванню.

Подальше вдосконалення механізму звітності перед НКЦПФР.

Удосконалення розрахункової та клірингової інфраструктури організованих товарних ринків, в тому числі шляхом розвитку та ефективної співпраці клірингової, розрахункової, біржової та депозитарної інфраструктури.

## ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМКИ/РИНКИ



Агро- та сільськогосподарська продукція: розробка та вдосконалення первинного та вторинного галузевого законодавства, запуск біржового ринку зернових та енергокультур



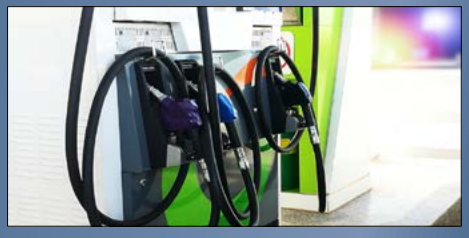
Система торгівлі викидами парникових газів



Торгівля корпоративними PPA та контрактами на різницю



Гарантії походження біометану та електроенергії



Біогаз та біометанол/біодизель

# БЛАГОДІЙНІ ІНІЦІАТИВИ УЕБ

З початком повномасштабного російського вторгнення Українська енергетична біржа не лише активно працює на економічному фронті, що так необхідно в цей скрутний час для нашої країни, а намагається діяти й у волонтерському напрямку.

Відтак Біржа сприяла організації двох благодійних аукціонів, зібрані кошти від яких було передано на потреби Сил оборони України. Надала приміщення для розміщення для організації видачі волонтерської допомоги постраждалим від війни. Придбала два позашляховики, пальне, бронежилети, генератори, тепловізори, ліки та інші речі й матеріали для ЗСУ. УЕБ сприяє доставленню волонтерських вантажів на фронт та прифронтові території.

Українська енергетична біржа й надалі буде допомагати військовим, переселенцям, брати участь у гуманітарних проєктах для зміцнення нашої держави у нелегкій боротьбі за територіальну цілісність, суверенітет та європейське демократичне майбутнє України.




**Для придбання транспортних засобів - 2 пікапи, та ін.**

$ 12,6 тис.



**Бензин, дизильне паливо**

$ 92 тис.



**2 дизельних генератори**

$ 2,33 тис.




**Тепловізори**

$ 3,03 тис.



**Бронежелети**

$ 3 тис.



**Дрон**

$ 1 тис.

**Грошова допомога**

Понад $ 67,5 тис.

**Труби оцинковані**

$ 189,5

**Організація благодійних аукціонів**
зібрано та передано
учасниками на корсить ЗСУ

$ 26,38 тис.

**Допомога волонтерам в доставці вантажів**

$ 7,77 тис.

**Активні навушники**

$ 2,2 тис.

**Продукти харчування**

$ 1,76 тис.

## Загалом ≈ $ 410 тис.

*Переможемо разом!*

UKRAINIAN ENERGY EXCHANGE

УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИЧНА БІРЖА

ТОВ «Українська енергетична біржа»
01001, Україна, м. Київ, вул. Хрещатик, 44,
4 поверх

Телефон контакт-центру: 044 35 700 70

ueex.com.ua

facebook.com/ce.ueex